N° 130. A° 1861.

ZATURDAG 1 JUNIJ.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cent. voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Iets over de Kaapvaart.

Het is bekend dat in den loop der eeuwen de wijze van oorlogvoeren groote veranderingen heeft ondergaan: dat met name de regten van bijzondere personen, tot de oorlogvoerende magten behoorende, op hunne bijzondere eigendommen tegenover den vijandelijken Staat en diens burgers, allengs geheel verschillend van de oude wijze van zien, zijn opgevat en behandeld. Bij de oude Romeinen was het goed van den vijand de goede prijs van hem die het 't eerst bemagtigde: de veroverde landen werden Staatsdomein, het roerend goed dat aan 't leger in handen viel werd de algemeene buit der troepen, de voorwerpen die de burger den vijand ontnam, werden zijn privaatgoed; de overwonnenen werden de slaven van den overwinnaar, gelijk de burgers die den vijand in handen vielen de slaven van dezen werden en in hun vaderland den burgerlijken staat verloren en voor dood gehouden werden. Bij de Germanen werd 't veroverd land het eigendom van den Souverein, die 't weder in eigendom of leen uitgaf aan zijn vassalen; de inwoners werden de lijfeigenen van den overwinnaar. Nergens werd het regt van den vijand op zijn land of have erkend en wanneer men hem niet alles ontnam was 't een grootmoedigheid die de overwinnaar betoonde, geen geldige aanspraak van den overwonnene die erkenning vond. Het waren de gezonde, wel wat ruwe, maar toch ware begrippen van den oorlog. Als het zwaard beslissen moet en het regt van den sterkste in zijn oorspronkelijke gedaante (want er zijn ook fijner vormen voor datzelfde regt dat, ook in onze beschaafde maatschappij, schier overal heerscht) te voorschijn treedt, dan is niets natuurlijker dan dat het onbelemmerd zijn vernielingswerk doe: dan moet de Natie zelf die oorlog voert, en niet alleen hare legers, mede strijden, dan moet zij den tegenstander te lijf vallen waar zij kan en niet alleen in de gedaante der vijandelijke soldaten, dan moet zij hem overal waar zij kan de middelen tot het voeren van den krijg, manschap en geldmiddelen, afnemen en zich niet bepalen tot het in beslag nemen van de Staatseigendommen, het slaan van legers, het innemen van vestingen. Zij moet hem de hartader van den krijg afsnijden en hem een duurzamen vrede afdwingen door de feitelijke onmogelijkheid van den oorlog te hernieuwen, niet zich vergenoegen met, na een gelukkigen veldslag, een vrede te sluiten die elk oogenblik weder kan verbroken worden.

Maar die goede oude tijden, toen de oorlog nog als een pest door het Land trok en het vijandelijk gebied als een ontvolkte woestenij achterliet, zijn voorbij. De begrippen der menschen zijn, zoo als men meent, menschelijker en verlichter geworden en de oorlog die een Volk tegen zijn nabuur voert, deert den burger niet meer: zijne bezittingen blijven hem, zijn lijf wordt niet gedeerd, zijn handel en bedrijf gaat geregeld voort; als hij juist geen soldaat is, geniet de man den meest volmaakten vrede; wordt zijne woonplaats vijandelijk bezet, hij gaat als vriend en makker om met den vijand en zal welligt, zoo hij handelaar is, door buitengewone vraag naar zijne waren zijn fortuin maken. Met dat fortuin zal hij (en duizenden met hem), zoodra de kans schoon is, weder bijdragen om den oorlog te hernieuwen en aan zijn gewezen vriend, den vijand, op zijne beurt afbreuk te doen. De oorlog is geworden een strijd van leger tegen leger, waarbij 't Volk om zoo te zeggen niet meer betrokken wordt dan voor zoover het krijgsvolk en geld moet leveren, maar die overigens gelijk staat met een schaakstrijd tusschen legerhoofden.

De oorlog ter zee is nog eenigzins gezonder: dáár althans heerscht nog niet het dwaze ontzien van den particulieren eigendom der vijandelijke onderdanen, maar de bevoegdheid om dien te grijpen is ook daar, volgens hedendaagsch Europeesch volkenregt, uitsluitend voorbehouden aan de Staatsmagt der oorlogvoerende Mogendheden. Voorheen konden ook de bijzondere burgers, op eigen gelegenheid, den vijand afbreuk doen. Als middel daartoe diende vooral de kaapvaart, dat is de uitrusting van schepen door onderdanen van een der oorlogvoerende Mogendheden op eigen kosten en met volmagt van Staatswege gedaan om den vijand afbreuk te doen en den ongeoorloofden handel van neutralen of vrienden met den vijand te verhinderen. Als prikkel voor de particulieren om deel aan den oorlog te nemen diende het vooruitzigt van winst; het beroemde zeeregt der middeleeuwen bij voorbeeld, bekend onder den naam van het Consulaat van de Zee, schonk de genomen vijandelijke goederen, ook zonder geregtelijke toewijzing, in eigendom aan den kaper die ze buit had gemaakt. Daar onder den schijn van kaapvaart of vrijbuiterij (1) echter veel zeerooverij werd gedreven, kwam omstreeks 't jaar 1500 de gewoonte op om de kapers te voorzien van door de Regering uitgegeven volmagten (kaperbrieven, lettres de marque) die hen van zeeschuimers onderscheidden en tot hun bedrijf wettigden. Allengs echter werd de uitgifte van kaperbrieven zeldzamer: degenen die belang hadden bij een onbelemmerden handel ook in oorlogstijd wisten er, waar zij de magt in handen hadden, paal en perk aan te stellen. Zoo bedongen onze oudhollandsche koop- en tevens Staatslieden in verschillende tractaten, door de Republiek gesloten, dat geen kaperbrieven zouden uitgegeven worden. Sedert de omwenteling van 1789 is er van de Fransche zijde meermalen op geheele afschaffing der kaapvaart en algeheele vrijheid van handel in tijd van zee-oorlog aangedrongen: het was een geliefkoosd plan van Napoleon, maar dat op den welberekenden tegenstand van Engeland schipbreuk leed. In de laatste jaren is men dat doel zeer genaderd. In 1854, bij 't uitbreken van den oorlog tegen Rusland, verklaarden Engeland en Frankrijk dat zij geen kaperbrieven zouden uitgeven, welk voorbeeld door Rusland gevolgd werd. In 1856 werd het bij den vrede, te Parijs gesloten, als regel aangenomen door de vijf daar vereenigde Mogendheden, met nog andere bepalingen ter verzekering van den bijzonderen eigendom en van den handel gedurende zee oorlog. De declaratie daarover opgesteld werd door verscheiden andere Mogendheden goedgekeurd, en ook Nederland trad ter kwader ure toe tot het beginsel dat onze laatste overblijfselen van magt ter zee vernietigt. Zoo werd het verbod der kaapvaart een algemeen erkende regel van *Europeesch* volkenregt.

De Vereenigde Staten van Noord-Amerika echter hebben geweigerd dat beginsel te erkennen, ten zij, gelijk dan ook billijker wezen zou, alle privaat eigendom ter zee zou geëerbiedigd worden, iets waartoe de andere Mogendheden niet te bewegen waren. Daar nu in Amerika een burgeroorlog is losgebarsten, waarin men zich van kaperschepen gaat bedienen en onze handel en scheepvaart in de Amerikaansche zaken veelzijdig is betrokken en ook met de heeren kaapvaarders kan te doen krijgen, is het niet te onpas de algemeen erkende regten en verpligtingen der kaapvaarders in herinnering te brengen, waartoe een of meer volgende artikelen dienen mogen.

(1) Verkeerdelijk werd dezer dagen in de Eerste Kamer de opmerking gemaakt (door den Heer v. Rijckevorsel, Zitting van woensdag ll.) dat kapers dikwerf ook vrijbuiters zijn: *kapers* en *vrijbuiters* is identiek; de spreker bedoelde dat kapers (anders gezegd vrijbuiters, of commissievaarders) dikwijls ook *zeeroovers* zijn.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 30 *mei.* — Het cijfer der sterfgevallen in deze hoofdstad bedroeg in de laatstleden zaturdag geëindigde week 1237, zijnde 18 meer dan in de laatst vorige en 80 boven het gemiddelde in dezelfde week der tien vorige jaren. Onder de gestorvenen was de weduwe van een in de berigten niet genoemd auteur, welke vrouw den hoogen leeftijd van 100 jaren en 8 maanden bereikt had. Eene 60jarige vrouw stierf aan uitputting van krachten, ten gevolge van het gebruik van opium, waaraan zij sedert 27 jaren verslaafd was.

In de vorige week werden hier 892 jongens en 934 meisjes, derhalve in het geheel 1826 kinderen geboren, zijnde 186 boven het gemiddeld getal in dezelfde week der jaren 1851 tot 1860.

— Bij de Lords der commissie voor koophandel uit den Geheimen Raad is berigt van den Engelschen gezant te Athene ontvangen, volgens hetwelk, ten gevolge zijner vertoogen over de voordeelen die de Grieksche nijverheid uit eene meerdere aanmoediging der katoenteelt zou kunnen trekken, de Regering van dat Land besloten heeft het thans bestaand regt van 40 percent te verminderen, en alle in nieuwe plantages gegroeid katoen geheel vrij van regten te stellen.

— Men kent nu de Troonrede, met welke de Koning van Portugal den 20 dezer de Zitting der Cortès opende, in haar geheel. Zij luidt, na den gewonen aanhef, dus: „De vriendschappelijkste betrekkingen blijven met al onze bondgenooten bestaan. De jongste verkiezingen zijn met de grootste kalmte afgeloopen, als nieuw bewijs dat de Natie berekend is om de gewigtigste harer staatkundige voorregten uit te oefenen. De uitbreiding der openbare wegen blijft het voorwerp der ernstige aandacht van mijne Regering uitmaken. Eene belangrijke leening, op voordeelige voorwaarden met Portugesche kapitalisten gesloten, zal aan dien tak der openbare dienst ruime hulpbronnen opleveren, waartoe de Minister van openbare werken de noodige maatregelen treffen zal. Uwe aandacht zal op de voltooijing van eenige in de laatste Zitting aangeboden wetten gevestigd worden, die mijne Regering op nieuw voorstelt. De toenemende inkomsten uit de indirecte belastingen zijn zeer voldoende, en getuigen van eene snelle strekking naar de herstelling van het evenwigt tusschen de Staatsinkomsten en uitgaven. Mijn Minister van finantien zal u verschillende ontwerpen tot wijziging, in het belang der openbare dienst en van het algemeen welzijn, van eenige wettelijke maatregelen voorleggen. Onze Overzeesche provincien vereischen meer dan in eenig vroeger tijdvak de zorg der Staatsmagten. De ontwikkeling van den landbouw en den handel dier gewesten is van het hoogste gewigt, sedert men zich verzekerd heeft dat de voortbrengselen van hunnen bodem weldra rijke hulpbronnen aan de vreemde en nationale nijverheid zullen kunnen opleveren. Te dien opzigte zal de Minister van marine u de noodige maatregelen voorstellen. Mijne verschillende Ministers zullen u die voorleggen welke de behoeften der openbare dienst het dringendst eischen. Van uwen ijver en uwe kunde verwacht ik de krachtigste medewerking voor de dienst des Lands waaraan wij fier zijn toe te behooren. De Zitting is geopend."

FRANKRIJK.

PARIJS 30 Mei.
(*Particuliere Correspondentie.*)

Men begint zich hier zeer ongerust te maken over de Amerikaansche aangelegenheden en de nadeelige gevolgen welke zij voor onze industrie zullen opleveren. Gisteren meldde ik u de schorsing der betalingen van twee voorname Parijsche huizen en de schaarschheid van het geld hier ter plaatse. Een groot aantal Amerikanen, tot de Noordelijke en Zuidelijke Staten behoorende, heeft zich gisteren in het hôtel du Louvre vereenigd. Zij hadden onderscheidene redacteurs van de groote Parijsche dagbladen tot bijwoning van hun feestmaal genoodigd, waarvan het doel was: eene manifestatie ter gunste van de eendragt en de verzoening van het Noorden en Zuiden der Vereenigde Staten.

Sints de crisis van 1857 hebben de Fransche industriëlen in hunne betrekkingen met Amerika steeds eene groote voorzigtigheid in acht genomen en hunne operatiën merkelijk beperkt. Deze voorzigtigheid, die wel is waar de transactiën en de winsten heeft verminderd, zal ten gevolge hebben dat de terugwerking der Amerikaansche crisis hier minder gevoeld zal worden dan in Engeland. Te oordeelen naar de berigten, door bankiers- en handelshuizen alhier ontvangen, zullen te Liverpool en te Manchester groote catastrophes plaats grijpen en welligt zal de Engelsche Regering eerlang reden hebben om er berouw over te gevoelen dat zij niet, van het begin van den strijd af, een krachtiger steun heeft verleend aan de Regering van den President Lincoln en aldus de scheuring tusschen Noord en Zuid heeft trachten te voorkomen.

De Amerikaansche Kolonie te Parijs bouwt hare laatste hoop op de bereidvaardigheid, waarmede de Staten van het Noorden de gelden toestaan voor de wapening der militie en op de numerieke meerderheid der soldaten die het Noorden tegen het Zuiden over kan stellen. Wat de Fransche belangen in Amerika betreft, zij zullen met zorg worden behartigd en het feit van het nemen van een schip onder Fransche vlag door de gepatenteerde zeeroovers van den President Davis zou worden beschouwd als een casus belli.

De Keizer en de Keizerin zijn heden middag ten 4 ure naar Fontainebleau vertrokken, waar zij eene maand zullen vertoeven. Er zullen geene officiële uitnoodigingen worden gezonden, ten einde den naijver te voorkomen, die zich altijd ten aanzien van de bezoeken in de Keizerlijke zomerverblijven openbaart, en om de ontvangst of de niet ontvangst van dezen of genen ambassadeur te vermijden, heeft de Keizer zich voorbehouden zelf uitnoodigingen te doen die slechts van persoonlijken aard zullen zijn. De ministers zullen zich telkens naar Fontainebleau begeven tot het houden van den Ministerraad. De portefeuilles zullen den Keizer, die naar men zegt druk werkt, dagelijks door couriers worden gebragt. In verband met het vertrek van het Hof heerschte er heden eene groote drukte aan de Tuileriën, vrachtwagens en andere rijtuigen reden af en aan tusschen het Paleis en het spoorwegstation.

Van zijne zijde zal Prins Napoleon, vergezeld door Prinses Clothilde, a. s. zondag naar Toulon vertrekken. Aldaar zullen zij zich inschepen op het stoomjagt Jérome Napoleon, dat hen naar Genua zal overbrengen. De stoomkorvet la Reine Hortense, voorloopig gedetacheerd van de maritime-divisie van den schout-bij-nacht Dupouy, zal den Prins op zijn togt vergezellen. Te Genua zullen de reizigers Koning Victor Emmanuel ontmoeten en vervolgens zal de Prins alleen zijne reis in de Middellandsche Zee voortzetten.

In de gemeente Marcellus is eene nieuwe ergernis gegeven. Een meer dan tachtigjarige grijsaard was door den pastoor bediend geworden; drie dagen later werd hij dood gevonden in eene soort van poel. De pastoor weigerde de gebeden voor de dooden te lezen en de maire moest de zorg voor de begrafenis op zich nemen.

Te Parijs is de geestelijkheid meer tolerant. De baron Tramontano, ex-officier van Garibaldi, die zich in de Champs Elysées voor het hoofd geschoten heeft, is met medewerking der geestelijkheid van de Notre Dame ter aarde besteld.

Men verneemt het overlijden van den schout-bij-nacht Hernoux, eerst leermeester, later adjudant van den Prins de Joinville. Hij is te Claremont gestorven. Ziehier de lofrede, die het Journal des Débats aan hem wijdt:

„Man van het zwaard, vol moed en doorzigt, was hij te gelijkertijd in het Parlement, vol gezond verstand, vol gematigdheid, zeer onafhankelijk, ofschoon als adjudant verbonden aan den Prins; maar aan een Prins, wel is waar, die nog onafhankelijker was dan zijn adjudant."

Gisteren heeft de Senaat eene petitie afgewezen, geteekend door de voornaamste industriëlen van Mulhouse, waarbij verlangd werd dat het lager onderwijs verpligtend zou gemaakt worden. De rapporteur der petitie stelde voor om over te gaan tot de orde van den dag en niet ééne stem heeft zich daartegen verheven. De heer Michel Chevalier, die de petitie moest ondersteunen, had zorg gedragen afwezig te zijn.

Naschrift. De zitting van het Wetgevend Ligchaam is geprorogeerd tot 19 junij. Het wetsontwerp betreffende de drukpers is ingediend en komt overeen met hetgeen daaromtrent is vermeld. De vergadering heeft heden het pensioen goedgekeurd, aan de weduwe van den maarschalk Bosquet te verleenen.

La Patrie deelt mede dat de internationale commissie van de Herzegowina den 25 dezer hare eerste zitting te Mostar heeft gehouden. Omer pacha heeft aan den Vorst van Montenegro eene nota gerigt, waarin hij hem aanraadt getrouw te blijven aan de conventie van 1859; zoo niet, dan zou hij een ultimatum zenden, dat door vijandelijkheden gevolgd zou worden.

— Heden ontving de heer Thiers talrijke bezoeken van leden van het Instituut, om hem geluk te wenschen, en daarbij waren minstens vijftig opposanten, die hem door dit hun bezoek het bewijs hebben willen geven dat hunne weigering om hem den eereprijs van 20,000 francs toe te kennen alleen op het beginsel rustte dat de Akademie geene vrijheid bezat om een prijs, met het toewijzen waarvan zij belast is, aan een harer leden toe te kennen, welk beginsel zelf nogtans aan sterke wederspraak onderhevig is, omdat men niet begrijpt waarom een beroemd schrijver, die boven zijne mededingers een prijs wordt waardig gekeurd, alleen daarom dat hij tot de medeleden zijner regters behoort daarvan verstoken zou moeten blijven. Men wil overigens weten dat de heer Thiers voor zich zelven afstand van de geheele som van 20,000 francs doet, om de renten daarvan te kapitaliseren en uit het bedrag dier renten een prijs te bekostigen, de aard van welken door hem in overeenstemming met de Akademie zal worden bepaald.

— Uit Vera Cruz wordt den 2 mei gemeld dat aldaar in alles, maar vooral in de finantien, wanorde heerscht. De Minister van dat departement, de heer Pueta, heeft, onder het gefluit der Republikeinen, zijn ontslag moeten nemen, waarna zijn opvolger, de heer Mata, zijn beheer met het schorsen van alle betalingen heeft aangevangen. Het Congres zou bijeenkomen. De onbekwaamheid van Juarez zou in den laatsten tijd zoo overtuigend gebleken zijn dat hij, mogt hij al tot President gekozen worden, zich toch denkelijk niet lang zal kunnen staande houden. De onlangs tot consul der eerste klasse verheven consul van Frankrijk, de heer Douzan, zou Vera Cruz eerstdaags met een verlof van eenige maanden verlaten. Men zag hem met leedwezen vertrekken.

BELGIË.

BRUSSEL 30 *mei.* — De Senaat heeft heden, behalve zijne gewone zitting, ook eene avondzitting gehouden en daarin de discussien over het wetsontwerp betreffende de openbare werken ten einde gebragt. Alleen de aanleg van een vlugthaven te Blankenberghe ontmoette eenigen tegenstand, maar werd door den Minister krachtig in bescherming genomen. Ten slotte is de geheele wet met 33 stemmen tegen ééne aangenomen. Na het onderzoek van een aantal petitiën is de vergadering voor onbepaalden tijd gescheiden.

DUITSCHLAND

WEENEN 28 *mei.* — Men schrijft uit Pesth dat de baron Vay, kanselier voor Hongarije, na zijne terugkeering in die hoofdstad aan de leden van den Landdag te verstaan zou gegeven hebben dat zij de beraadslagingen over het adres zooveel mogelijk op de lange baan moeten schuiven, naardien hij voor zich de hoop niet opgegeven heeft om middelerwijl nog een grondslag voor onderhandelingen met de Hooge Regering te vinden. Velen betwijfelen echter of hem dit wel gelukken zal.

Intusschen worden de beraadslagingen over het adres levendig voortgezet. Gisteren hield de heer Kazinczy Gabriel eene belangrijke redevoering ten voordeele daarvan, terwijl graaf Szechennyi de zelfzuchtige staatkunde van Frankrijk laakte, die zich, volgens hem, van het nationaliteitsbeginsel alleen tot wapen tegen andere Staten bedient. Bij monde van den heer Paul Somssich lieten de oud-Conservatieven zich even zoo onbewimpeld en beslist tegen den Oostenrijkschen eenheidsstaat uit als zulks door de heeren Deak en Eötvös als tolken der Liberalen en door den heer Jokai als tolk der Radikalen gedaan was.

Heden hield graaf Anton Zichy eene welsprekende redevoering, die wel met den geest van een deel der Vergadering in strijd was, naardien zij tot aanprijzing van eene vredelievende oplossing der geschillen strekte, maar nogtans door velen werd toegejuicht. Men moest, zeide die spreker, niet uit het oog verliezen dat Keizer Frans Jozef Koning van Hongarije moet worden en zijn gezag derhalve ook geëerbiedigd worden moet. De in de Vergadering heerschende zucht om alles van de donkerste zijde te beschouwen verergerde den

toestand. Den 20 october was wel de Hongaarsche Constitutie niet, maar nogtans voor de Landen aan de overzijde der Leitha een overgang tot het Constitutionele leven. Hij zag niet in waarom men de opregte zucht des Keizers om, na erlangde overtuiging der nadeelen van het absolutismus, grondwettig te regeren, in twijfel trekken zou.

— In de algemeene vergadering der Triester Lloyd is bekend gemaakt dat de winsten over het jaar 1860 eene som van 1,598,876 florijnen bedragen hebben, en dat de rente op 4 percent bepaald is. De stoombootvaarten naar Alexandria zijn verdubbeld.

Per Telegraaf.

LONDEN 30 Mei.

Lord Wodehouse zeide heden in het Hoogerhuis dat, volgens bij de Regering ontvangen inlichtingen, de dood van Saïd bey aan natuurlijke oorzaken moet worden toegeschreven; dat hij niet vergiftigd is, en dat op de eigendommen van dat Drusisch opperhoofd beslag zal worden gelegd. Over het voorstel tot benoeming van een Christen opperhoofd voor den Libanon wordt onderhandeld, maar er is nog geenerlei besluit genomen.

Bij de beraadslaging in het Lagerhuis over de afschaffing der papierbelasting heeft lord J. Russell onderanderen gezegd: „Ik kan verklaren dat ik, noch ten opzigte van Amerika, noch van Frankrijk, noch van de zaken der overige Natiën, voorzie dat onze vreedzame betrekkingen verstoord zouden kunnen worden. Ik voorspel niet dat de vrede onder alle omstandigheden zal worden gehandhaafd, maar aller gevoelens jegens Engeland zijn vriendschappelijk, en er is geen enkel vraagstuk hangende dat eene botsing waarschijnlijk maakt."

Een amendement op het voorstel tot afschaffing der papierbelasting is met 296 tegen 281 stemmen verworpen, en de Regering derhalve met 15 stemmen in de meerderheid gebleven.

PARIJS 31 Mei.

De Moniteur behelst een besluit, waarbij de havens van den Atlantischen Oceaan en der tolkantoren van Rijssel, Valenciennes, Tourcoing en Roubaix voor den invoer van katoenen garens worden opengesteld, alsmede een besluit, voorschrijvende dat de bepalingen van het Fransch-Belgisch handelsverdrag ook op Engeland van toepassing zijn, en verder onderscheiden besluiten, op de uitvoering van het Fransch-Belgisch verdrag betrekkelijk.

MARSEILLE 30 Mei.

Er zijn tijdingen uit Napels van 28 dezer des avonds ontvangen. De heer de San Martino heeft zijn beheer aangevangen met maatregelen van beteugeling tegen de Mazzinisten te nemen. Talrijke arrestatien, waaronder die van Salviati, zijn gedaan. De nationale garde zal op een anderen voet worden ingerigt.

Men zegt dat de stad Sora den 27 dezer door oproerige benden is aangevallen en dat een verwoed gevecht heeft plaats gegrepen. In de provincien zijn nieuwe proclamatien verspreid, om de bevolking tot het verdrijven der vreemdelingen aan te sporen.

BERLIJN 30 Mei.

Door eene nota van Hannover van 24 mei wordt de Conferentie over de Stadetollen officieel tegen den 17 junij zamengeroepen. Die nota gaat vergezeld van een ontwerp-verdrag in zeven artikelen, aan het verdrag van Kopenhagen van 14 maart 1857 over de Sondtollen gelijkvormig, en van een ontwerp-protocol.

BRESLAU 31 Mei.

Uit Warschau wordt gisteren gemeld dat Vorst Gortschakoff overleden is.

TURIJN 31 Mei.

Graaf Cavour is gisteren ernstig ziek geworden; drie aderlatingen heeft hij ondergaan en heden is zijn toestand niet erger.

ROME 29 Mei.

Het Pauselijk gouvernement heeft onderhandelingen aangeknoopt met de Mogendheden, ten einde zijn grondgebied te beschermen. Er is een geheim bevel gegeven, om revolutionaire comité's te organiseren in de bij Piemont ingelijfde gewesten. Maandag ll. is de Paus met groote toejuichingen door het volk begroet. Koning Frans II is niet voornemens Rome te verlaten.

NAPELS 30 Mei.

Zondag aanstaande zal de heer San Marino den eersten steen leggen voor het station van den Centralen spoorweg. De verontrustende berigten over den toestand alhier, welke door de dagbladen der reactionnairen verspreid worden, zijn geheel en al valsch. Alles is hier rustig.

KONSTANTINOPEL 30 Mei.

Heden werd bij Aali pacha eene conferentie over de zaken van Syrië gehouden. Laatstleden dingsdag werden 12 millioen tot schadevergoeding aan de Maroniten afgezonden; in Syrië zullen verder 56 millioen voor dat doel geheven worden.

De Montenegrijnen hebben een nieuwen moord op Muzelmannen gepleegd, die een convooi van levensmiddelen begeleidden. Omer pacha is te Bosna Seraï aangekomen.

LONDEN 31 Mei.

In Koloniale Waren ging bijna niets om. — IJzer 48/ a 48/3. — Boter. Friesche 90. — Granen nagenoeg zonder verandering.

LIVERPOOL 31 Mei.

Katoen. Heden werden 8000 b. verkocht.

BERLIJN 31 Mei.

Rogge. Mei 45, Najaar 47½. — Olie. Mei $11\frac{5}{8}$, Najaar $12\frac{1}{8}$.

PARIJS 31 Mei.

Frankrijk 3 pc. 69.40; dito 4½ pc. 96.50. Cred. Mob. 705. Spanje 1¾ pc. 43¼; dito binnenl. 3 pc. 49⅛.

LONDEN 31 Mei.

De 3 pc. Geconsolideerden 91¾. Spanje 1¾ pc. 43¾; dito buitenl. 3 pc. 51; dito Cert. 5½; dito Amort. 16⅛. Port. 3 pc. 47. Mexico 3 pc. 22¼. Gren. 4½ pc. 16; dito Uitgest. 5½. Venez. 4½ pc. 19; dito Uitgest. 9½. Equador Nieuwe 1 pc. 12.

WEENEN 31 Mei.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 68.70; dito Nat. 5 pc. 79.65. Wissel Londen ƒ 138.25.

FRANKFORT 31 Mei.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 48⅞; dito Nation. 5 pc. 56⅜.

ANTWERPEN 31 Mei.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 49⅜; dito Nation. 5 pc. 57¼.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 31 Mei.

Het was heden 25 jaren geleden dat de heer *C. M. Overgaauw* het voorzitterschap van het collegie van hoofdlieden van de brandweer aanvaardde en sedert die betrekking onafgebroken waarnam.

Gedurende dien tijd was hij met der daad de ijverige en kundige voorganger van allen die tot de brandweer behooren, gezien niet alleen door ieder die als zoodanig met hem in aanraking komt, maar tevens bemind wegens zijne minzaamheid en onpartijdige behandeling van allen die onder zijne bevelen staan.

Aan de erkenning van zijne diensten ontbrak het bij deze gelegenheid dan ook niet; zoo van hoofdlieden als van brand- en brandspuitmeesters ontving hij blijvende bewijzen van achting en genegenheid, terwijl ook de directeuren van de voornaamste Brand-Assurantie en Waarborg-Maatschappijen door de toezending van een prachtig geschenk met eene begeleidende missive het bewijs leverden dat zij den langdurigen ijver van den man op prijs stellen, wiens kunde bij het beteugelen van brand zoo dikwijls meerdere schade voorkwam en wiens studie tot het nemen van doelmatige voorzorgsmaatregelen zeker menige ramp aan onze stad bespaard heeft. Ook het gemeentebestuur bleef niet achterlijk in de betuiging van hare erkentelijkheid voor de vele diensten, belangloos door hem aan de gemeente bewezen, en met genoegen kunnen wij vermelden, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft den heer *Overgaauw*, bij gelegenheid zijner vijf en twintigjarige dienst als voorzitter van het collegie van hoofdlieden van de brandweer, te benoemen tot ridder der orde van de Eikenkroon, en dat hem de versierselen dier orde op heden, in eene vergadering van Burgemeester en Wethouders, door den Burgemeester, in tegenwoordigheid van het collegie van hoofdlieden der brandweer, zijn uitgereikt, wanneer tevens aan hem is ter hand gesteld een door Burgemeester en Wethouders ten zijnen aanzien genomen besluit, van den navolgenden inhoud:

„Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

„In aanmerking nemende dat het heden vijf en twintig jaren is geleden dat de heer *Cornelis Martinus Overgaauw* is benoemd tot hoofdman van de brandweer, dadelijk tot voorzitter van het collegie van hoofdlieden is gekozen en sedert dien tijd die betrekking onafgebroken heeft bekleed en daarin met den meesten ijver en tot de meeste voldoening van het gemeentebestuur en de geheele brandweer werkzaam is geweest, en daardoor belangrijke diensten aan de gemeente en hare ingezetenen heeft bewezen;

„Besluiten:

„Aan den heer *Cornelis Martinus Overgaauw*, ridder van de orde van de Eikenkroon, bij deze te kennen te geven dat deze vergadering het zich tot een aangenamen pligt rekent hem bij gelegenheid van zijnen 25jarigen diensttijd als voorzitter van het collegie van hoofdlieden van de brandweer, haren welgemeenden dank te betuigen voor de vele en belangrijke diensten, welke door hem in gemelde betrekking aan de gemeente en hare ingezetenen zijn bewezen en hem tevens de verzekering te geven dat deze vergadering er hoogen prijs op zal stellen, hem voortdurend werkzaam te zien blijven in eene betrekking, die hij met zooveel belangeloozen ijver, bekwaamheid en welwillendheid heeft vervuld, als waarvan deze Vergadering niet alleen de overtuiging heeft, maar waarvan zij met erkentelijkheid betuigt de meest vleijende verzekeringen te hebben ontvangen, zoo van zeer velen die tot de brandweer behooren of daarmede in betrekking staan, als van onderscheidene ingezetenen die daarmede in aanraking zijn geweest.

Rotterdam 31 *Mei* 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, de Burgemeester,
(*get.*) J. L. Nierstrasz. (*get.*) J. F. Hoffmann."

Ten slotte willen wij nog mededeelen, dat de verschillende geschenken den jubilaris aangeboden allen door sierlijkheid en smaak uitmunten, zoodat men schier niet weet welk daarvan het meest te roemen, hetzij den zilveren sigarendrager in den vorm van een hoorn des overvloeds met inscriptie, op marmeren voet, door heeren hoofdlieden aangeboden, of het geschenk van heeren brandmeesters, een zilveren schenkblad, met toepasselijke inscriptie en gravure, respectivelijk vervaardigd door de heeren J. M. Lucardie en J. M. Nell, dan wel de prachtig gedreven beker met deksel, met inscriptie, uit de werkplaats van den heer H. W. van Loon, het geschenk van heeren brandspuitmeesters, of dat van de Brand-Assurantie en Waarborg-Maatschappijen, bestaande in een glazen kruidenwijnvat op zilveren voet, met blad en glazen met zilver gemonteerd, uit de werkplaats van den heer J. M. van Kempen.

Heden had in eene plegtige openbare zitting der Arrondissements-Regtbank, die door een talrijk publiek werd bijgewoond, de installatie plaats van den nieuw benoemden substituut-griffier bij dat collegie, mr. R. T. Bijleveld. Nadat deze was binnengeleid bekwam de heer Officier van Justitie het woord en requireerde de gebruikelijke voorlezing der acte van benoeming en eedsaflegging, na vooraf hulde te hebben gebragt aan de nagedachtenis van den voorganger des nieuw benoemden, wijlen mr. H. M. van der Sande, over wiens afsterven de spreker in hartelijke woorden zijn leedwezen betuigde, en na de hoop te hebben uitgedrukt dat ook door mr. Bijleveld de goede verstandhouding en zamenwerking van de griffie met het parket zou worden bevorderd. Vervolgens gaf ook de heer President zijne smart lucht over het treurig verlies dat de Regtbank door het overlijden van dien ambtenaar had geleden en drukte de hoop uit dat de ledige plaats waardig zou worden ingenomen door den nieuw benoemde, wien hij hartelijk welkom heette en lust en kracht toewenschte voor de vervulling zijner ambtsbezigheden.

De heer Bijleveld betuigde daarop zijn dank voor de welwillende ontvangst, hem te beurt gevallen, en beval zich in de vriendschap der Regtbank, van de ambtenaren van 't parket en de griffie, die hij zich door naauwgezette waarneming zijner ambtspligten hoopte waardig te maken.

Nadat de deken der orde van advocaten, mr. Bakker, den heer Bijleveld namens de balie op 't hart had gedrukt vooral geduldig, opmerkzaam en getrouw te zijn in de verslagen van de getuigenverhooren, in welk opzigt hij een zoo loffelijk voorbeeld had in den ambtenaar die aan 't hoofd van de griffie staat (den heer Eickma), bedankte de Voorzitter de aanwezigen voor hunne tegenwoordigheid en sloot de zitting.

In de heden gehouden vergadering van heeren correspondenten en commissarissen ter zake van drenkelingen, zijn belooningen uitgereikt aan 13 personen, waaronder 4 agenten der 3de klasse, voor het redden van 11 drenkelingen. De namen der redders zijn: H. L. Wolders, J. C. Sterk, H. Weeber, C. E. Neyhuis, P. J. Spros, J. C. Keegel, F. M. van Raamsdonk, P. Wigmore, H. Konings, D. ten Hengel, van Lint, Dumas en H. Bottes van den Dool.

Het programma der 7de uitvoering van de muziek in de Officieren-Societeit, in het Park alhier, op zondag 2 dezer, des avonds ten 7½ ure, luidt als volgt: 1, Marche, Link; 2, l'Appel aux Armes, Quadrille Militaire, Schubert; 3. Fantaisie Charles VI, Halevy; 4, l'élégante, Valze, Heller; 5, l'Étoile Polaire, Redowa, Bender; 6, Choeur, Nabuco, Verdi; 7, Potpourri Concertant sur les Martyrs de Donizetti, Dunkler; 8, Fleurs de Printemps, Mazurka, Kroll; 9, Pas Redoublé des Zouaves.

De Eerste Kamer heeft heden behandeld de voordragt van wet, strekkende tot invoering van een uniform port van 5 cents per brief.

De voordragt werd, *niet* om het beginsel, meestal op grond van *partijdigheid* zoowel wat betreft den toestand der schatkist met het oog op de behoeften voor de spoorwegen, als wat aangaat de nog noodige verbeteringen in de communicatie binnen- en buitenslands, bestreden door de heeren van Beeck Vollenhoven, van Aylva van Pallandt, van Swinderen, de Kempenaer, Michiels van Kessenich, van der Lek de Clercq, van Rijckevorsel en Schimmelpenninck van der Oije.

De heeren de Vos van Steenwijk, van der Oudermeulen, Cost Jordens en Hartsen verdedigden het ontwerp, als zijnde geheel in de rigting der wetten van 1850 en 1855 en als zullende voldoen aan een algemeen verlangen, terwijl het verlies voor de schatkist slechts een tijdelijk verlies zijn zou.

Na eene uitvoerige verdediging door den heer Minister van Finantien en de replieken van eenige leden, werd het ontwerp *verworpen* met 20 tegen 12 stemmen.

De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

[*Een meer uitvoerig verslag dezer zitting is in het bij dit N.⁰ behoorend Bijvoegsel opgenomen, met een uittreksel uit het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer omtrent het wetsontwerp tot regeling der zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van State.*]

Bij Koninklijk besluit is aan M. Roghé, wed. van A. A. Sebastian, in leven emeritus hoogleeraar in de faculteit van geneeskunde aan de Hoogeschool te Groningen, verleend een pensioen ten laste van den Staat, ten bedrage van ƒ 557 's jaars.

Bij Koninklijk besluit zijn pensioenen verleend ten laste van den Staat aan: P. Wit, gewezen hoofdonderw. te Landsmeer, ten bedrage van ƒ384 's jaars; M. F. Boogaard, gewezen hoofdonderwijzeres te Alkmaar, ten bedrage van ƒ917 's jaars; Everen Woudstra, zich noemende en schrijvende Everen Siebes Woudstra, gewezen hoofdonderw. te Warns, gemeente Hemelumer Oldephaert en Noordwolde, ten bedrage van ƒ 402 's jaars.

Bij Zr. Ms. besluit is aan den arrondissements-ijker der maten en gewigten J. G. E. G. Stierling, te Amsterdam, op zijn verzoek, eervol ontslag uit die betrekking verleend, met ingang van 1 julij a. s.

Bij Koninklijke besluiten zijn benoemd de heer J. Mijers, genees- en heelkundige, met ingang van den 1 dezer, tot offic. van gez. der 3de kl. bij de Nederl. zeemagt, en bij het personeel der geneesk. dienst van de landmagt tot apotheker van de 3de kl., de heer Hille Feenstra, geb. te Leeuwarden den 3 maart 1836.

Het Staatsblad n.⁰ 27 bevat een Koninklijk besluit van den 20 dezer, bepalende dat in de gemeente Texel, ter standplaats de Burg, een postkantoor wordt gevestigd, om in werking te komen met den 1 julij aanstaande.

De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt, dat bij hem, van een onbekende, ontvangen is eene som van ƒ 8.70, wegens verschuldigde registratieregten.

In de eerste helft van junij a. s. zal er in den Haarlemmermeerpolder bij Haarlem door de Hollandsche Maatschappij van Landbouw een algemeene wedstrijd worden gehouden van grasmaaiwerktuigen, hooischudders, paardenharken, wagens of andere voertuigen en gereedschappen van den hooioogst. Van 11 tot 15 september zal door dezelfde Maatschappij te Alkmaar worden gehouden de twaalfde algemeene tentoonstelling van vee, zuivel, tuinvruchten en bloemen.

Beroepen tot predikant bij de Doopsgezinde gemeente te Zwartsluis (Overijssel) de heer A. Snellen, thans hulpprediker te Edam.

Benoemd tot predikant bij de Hervormde gemeente te Westerlee en Heiligerlee (Groningen) ds. H. van Griethuysen, thans te Poortvliet in Zeeland.

Delft 31 *mei*. — Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden heeft eergisteren eenigen tijd alhier ter stede vertoefd, en den heer directeur der Akademie, waarvan Hoogstdezelve beschermheer is, met een bezoek vereerd.

's Gravenhage 31 *mei*. — Z. M. heeft heden ochtend in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den Minister van Justitie, den heer Godefroi, en den heer mr. C. M. Wintgens, nieuw benoemd raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden, die in HD. handen den bij de wet gevorderden ambtseed heeft afgelegd.

— Z. D. H. de Hertog Bernhard van Saksen Weimar heeft heden een bezoek gebragt aan den constructiewinkel en de kopergieterij te Delft.

— Z. H. de Prins Labanof is van zijne buitenlandsche reis in deze residentie teruggekeerd.

— Heden is voor den Hoogen Raad der Nederlanden (burgerlijke kamer) beëedigd de heer mr. R. T. E. Capitaine, nieuw benoemd president van het Provinciaal Geregtshof in Limburg.

— De Hooge Raad der Nederlanden, burgerlijke kamer, heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van P. Bataille c. s., erfgenamen van den generaal van Damme, tegen den Staat der Nederlanden, betreffende de concessie tot indijking van schorren in Staats-Vlaanderen, door Keizer Napoleon in 1805 aan dien generaal verleend. Het geldt hierbij hoofzakelijk de vraag, of het 52jarig genot dier ingedijkte gronden moet worden berekend van den dag der concessie, of wel van den tijd, dat de gronden successivelijk zijn bedijkt en in polders herschapen. Voor de eischers waren opgetreden mrs. Rochussen en Wintgens (procureur mr. van der Jagt) en voor den gedaagde de Lands advocaat mr. Faber van Riemsdijk (proc. mr. Clant). — Den 4 en 5 april jl. zijn de pleidooijen in deze zaak gevoerd en den 19 april jl. heeft de procureur-generaal zijne conclusie daarin genomen, die tot verwerping van den eisch strekte. De Hooge Raad heeft bij arrest van heden, overeenkomstig die conclusie, het beroep *verworpen*, met veroordeeling van de eischers in de kosten en de boete van cassatie.

— Heden heeft ten Raadhuize alhier plaats gehad de aanbesteding van illumineerglazen, welke zijn aangenomen door den heer J. J. A. Zuur te Leyden, a 8 centen per stuk. De levering zal ongeveer 15,000 stuks bedragen, welke echter zal kunnen worden opgevoerd tot 20 a 22,000.

— Men verneemt dat door de commissie voor de stedelijke badinrigting te Scheveningen benoemd is tot badmeester de heer K. Schouten en tot controleur der baden de heer Taal.

Leyden 30 *mei*. — Bij de besteding der werken tot droogmaking van de Middelburgsche Veenderij, die gisteren te Boskoop plaats had, werden de heeren Gebroeders Janzen, te Nieuwe Diep, aannemers van den bovenwind-vijzelmolen met jaagpadsbrug en vleugelbeschoeijingen, voor ƒ 33,100, en de heer A. Oudijk, te Gouda, aannemer van den onderwind-vijzelmolen met steenen duiker en beschoeijingen, voor ƒ46.000.

Leyden 31 *mei*. — Heden promoveerde alhier in het Romeinsch en hedendaagsch regt de heer D. J. Mackay van 's Gravenhage, met een academisch proefschrift „over de handhaving van het Europeesch gezag en de hervorming van het regtswezen onder het bestuur van den gouverneur-generaal mr. H. W. Daendels over Java en onderhoorigheden (1808—1811)."

Haarlem 30 *mei*. — Gedurende den tijd dat de Algemeene Nationale Tentoonstelling van Nijverheid alhier zal zijn geopend, zullen van stadswege eenige luisterrijke feesten worden gegeven.

Weldra zal het programma dezer feesten alom worden bekend gemaakt. Inmiddels kunnen wij thans reeds dienaangaande eenige bijzonderheden mededeelen, uit welke zal blijken, dat er krachtige pogingen zullen worden aangewend om hun, die de tentoonstelling bezoeken, het verblijf hier ter stede zooveel mogelijk te veraangenamen.

Op maandag 24 junij, den dag op welken de tentoonstelling door Z. K. H. den Prins van Oranje wordt geopend, zullen de muziekkorpsen van de Haarlemsche schutterij en het 2de reg. dragonders zich bij verschillende gelegenheden laten hooren. In den avond zullen de Dreef en de Buiten-Societeit „Trouw moet Blijken" worden geïllumineerd. — Dingsdag 25 junij, des namiddags 6 ure, Venetiaansch Gondelfeest op het Sparen, met versierde en verlichte vaartuigen. — Woensdag 26, donderdag 27, zaturdag 29 en zondag 30 junij groote militaire concerten van het muziekkorps van het 16de Oostenrijksche reg. linie-infanterie, op de hofstede Spaarnhove. — Vrijdag 28 junij, des avonds ten 7 ure, orgel-concert in de Groote Kerk.

Zondag 7 julij, bloemen-tentoonstelling in de Hertenkamp van het Haarlemmerhout. — Maandag 8 julij, des namiddags 2 ure, ontvangst der Afgevaardigden van de Nederl. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid. Des avonds 9 ure, in de bloemen-tentoonstelling, soirée musicale, door het muziekkorps van het 33ste Oost-Pruissische fuselier-regement. Verlichting dezer tentoonstelling, welke op 12 julij met eene grande fête de nuit zal worden gesloten. — Woensdag 10 julij, kunstverrigtingen, tournooijen en olympische spelen, des avonds 7 ure, op de hofstede Spaarnhove, door het gezelschap Wollschläger, gevolgd door een concert van het meergenoemde Pruissische muziekkorps. — Van zaturdag 13 julij tot zaturdag 27 julij, eenige muziek-uitvoeringen op de hofstede Spaarnhove, door de muziekkorpsen der grenadiers en jagers, Amsterdamsche schutterij, Rotterdamsche schutterij en het orchest van den heer Stumpff. — Vrijdag 19 julij, groot kinderfeest.

Zondag 4 augustus, fête champêtre op de hofstede Spaarnhove, welke op maandag 12 augustus zal worden gesloten met bloemenfeest, muziek en illuminatie.

Op een nader te bepalen dag in augustus zal eene groote harddraverij op de Dreef plaats hebben, en bij de sluiting der tentoonstelling en de plegtige uitreiking der bekrooningen zal een prachtig vuurwerk op het Hazepatersveld worden afgestoken. (H. C.)

Amsterdam 31 *mei*. — Het Provinciaal Geregtshof van Noordholland heeft heden, bij breedvoerig gemotiveerd arrest, uitspraak gedaan in de zaak van Pieter Kern, koopman te Alkmaar. Het Hof heeft den beschuldigde schuldig verklaard aan het feit van moedwillige brandstichting en veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van twaalf jaren.

's Hertogenbosch 31 *mei*. — De in het Politieblad gesignaleerde J. Otten is te Nijmegen aangehouden en gevankelijk hier overgebragt. Deze was laatstelijk oppasser in het groot ziekenhuis alhier. Als zoodanig verzorgde hij in augustus ll. een voor eigen rekening opgenomen lijder, die een paar dagen daarna overleed. De oppasser verliet daarop zijne betrekking, begaf zich met der woon naar zijne geboorteplaats te Leyden, kocht aldaar een huisje en leefde op een voet die nog al afstak bij dat van ziekenoppasser. Inmiddels werd bekend dat de overledene ongeveer ƒ 4000 aan effecten bij zich had gehad, alsmede eene hypothecaire inschrijving ten laste zijner erfgenamen, groot ƒ 4800. De eensklaps opgekomene welvaart van Otten deed al aanstonds het vermoeden rijzen, dat hij niet vreemd aan gezegden diefstal zou zijn. Deze zaak maakt thans een onderwerp van des regter-commissaris bemoeijenissen uit.

Arnhem 31 *mei*. — Gisteren namiddag ontlastte zich boven deze stad een zwaar onweder, vergezeld van hevigen regen. Het onweder hield omstreeks een half uur aan. Ofschoon tot heden niet vernomen werd dat de bliksem brand heeft veroorzaakt of dat personen er door getroffen werden, is hij toch hier en daar ingeslagen. Op het Spijker sloeg hij door het dak en verdween door een raam van eene der voorkamers, na aldaar veel schade aan de meubelen aangerigt te hebben. In een lokaal aan het Westeinde is de bliksem door het dak geslagen en heeft aan de tegenovergestelde zijde van het dak een uitweg gevonden. Aan den Klingelbeekschen tol werd eene koe door den bliksem gedood.

Zutphen 29 *mei*. — Z. K. H. de Prins van Oranje, vergezeld van zijne adjudanten, is heden morgen alhier aangekomen. Na inspectie te hebben gehouden over de kavalerie, alhier in garnizoen, en de twee kazernes der dragonders, het schoone manège-gebouw, de stallen en het magazijn van kleeding bezigtigd te hebben, is de Prins des avonds ten zes ure naar Deventer vertrokken.

Harderwijk 29 *mei*. — Dezer dagen zijn van hier gevankelijk naar Arnhem overgebragt de soldaat T. en de korporaal Z. Eerstgenoemde is uit het militair hospitaal te Kampen gedeserteerd en heeft na hier en daar rondgeloopen te hebben zich weder alhier aangemeld, terwijl laatstgenoemde korporaal van het 1ste reg., in garnizoen te Zwolle, wist te ontsnappen. Te Deventer wist hij zich op eene eigenaardige wijze van geld te voorzien en daarna te Apeldoorn den broeder van den logementhouder op eene even sluwe wijze van zijn beste zondagspak af te helpen, daar hij namelijk voorgaf aldaar met eenen vriend te willen gaan rijden en het zoo vreemd stond in zijne militaire kleeding met dien vriend in open rijtuig te zitten. Hij is thans hier aangehouden en in zijn nieuw tenue van een slagtersknecht gearresteerd.

Zwolle 30 *mei*. — De besmettelijke longziekte, die zoo hier als elders op de stallen van den landbouwer vele verwoestingen onder het vee heeft aangerigt, is thans uit deze provincie zoo goed als geweken; op vele plaatsen, onder anderen Kampen, waar die ziekte lang heeft geheerscht, vindt men nu geen enkel spoor daarvan.

Steenwijk 29 *mei*. — Gisteren avond ontstond in de kolonie der Maatschappij van Weldadigheid ten huize van den kolonist vrijboer Prock brand, waardoor het woonhuis en de schuur werden in de asch gelegd.

De man die nog eenigen inboedel trachtte te redden geraakte onder het instortende dak bedolven, waardoor hij doodelijke brandwonden bekwam. De oorzaak van den brand is niet met zekerheid op te geven.

DEVENTER 29 *mei.* — Wegens den lagen waterstand op de IJssel wordt de scheepvaart op gemelde rivier zeer belemmerd.

ASSEN 30 *mei.* — Onder de veelvuldige soorten van ongesteldheden is opmerkelijk dat te Nieuw Schoonebeek een jong man van ongeveer 30 jaren altijd zulk een verschrikkelijken dorst heeft, dat hij iederen dag, zonder overdrijving, drie groote emmers water met de noodige koffij drinkt. De ziekte is tegenwoordig afnemende en bij de doctoren zeker niet onbekend; maar verbazingwekkend is het verhaal dat de patient, gedurende zijn langdurig lijden, eenige duizenden emmers water heeft moeten drinken.

LEEUWARDEN 29 *mei.* — Wij vernemen dat eene door het gemeentebestuur gedane poging, om de leden der Kamer van koophandel en fabrieken, die, zoo als wij hebben gemeld, wegens verschil met den Raad allen hun ontslag als zoodanig hebben genomen, van hun besluit te doen terugkomen, zonder gevolg is gebleven, daar zij verlangen dat door de kiezers uitspraak worde gedaan. Met betrekking tot dit collegie verkeert men hier dien ten gevolge in een zeer bijzonderen toestand. Volgens het reglement voor de Kamers van koophandel enz. toch, treden de leden om de twee jaren (met 1 jan.) telkens voor de helft af en geschiedt de verkiezing, ter vervulling zoo van gewone als van buitengewone vacatures, niet eerder dan in de maand november. Eene tusschentijdsche verkiezing is niet toegelaten, en evenmin is bepaald, dat de leden blijven fungeren, tot dat hunne opvolgers er zijn. De secretaris echter heeft zijn ontslag niet genomen en is laatstelijk weder benoemd voor den tijd van drie jaren, die met 1 jan. 1862 eindigen. Tot dat tijdstip zal men alzoo het vreemde schouwspel hebben, dat er een secretaris is van een collegie, dat feitelijk in het geheel niet bestaat. Gelijk men weet, had ook het collegie van brandmeesters zijn ontslag ingediend, wegens verschil met den Raad over het onlangs vastgestelde reglement op de brandweer. Volgens eene door den burgemeester in de jongste Raadsvergadering gedane mededeeling echter, zijn de met dat collegie gerezen moeijelijkheden voor het oogenblik uit den weg geruimd, zoodat er uitzigt bestaat, de medewerking van genoemd collegie te kunnen behouden.

Aan de opgave omtrent de beweging der schepen, uitmakende het Nederlandsche eskader in Oost-Indië, loopende tot 16 april ll, ontleenen wij het volgende:

Zr. Ms. brik de Haai, kapit.-luit. ter zee jhr. J. E. W. F. van Raders, is met 1 april buiten dienst gesteld. — De schroefkorvet Prinses Amelia, kapit.-luit. A. J. Kroef, is den 1 april van Padang ter reede van Batavia gearriveerd. — Het schroefstoomschip Groningen, kapit.-luit. J. van der Meersch, heeft eenige herstellingen aan het marine-etablissement te Soerabaija ondergaan en order ontvangen om bij de vlag te komen, in afwachting eener nadere bestemming. — De schroefstoomboot het Loo, luit. 1ste kl. W. C. Klis, is gestationeerd in de wateren van Ternate. — Het schroefstoomschip Reinier Claeszen, luit. 1ste kl. P. W. Stort, gestationeerd in de wateren van Celebes, is 10 maart van de reede van Macasser vertrokken tot het doen van eenen kruistogt in het noordelijk gedeelte van Straat Macassar, tot het opvangen der rooverspraauwen, die gedurende dit jaargetijde den Archipel trachten binnen te dringen. — De schroefstoomboot Soembing, luit. 1ste kl. J. C. Oudraat, lag ter reede van Batavia voor de dienst beschikbaar, en zou naar het station in de wateren van Celebes vertrekken. — Het stoomschip Merapi, kapit.-luit. R. L. de Haes, is den 4 april van de reede van Batavia naar Nederland teruggekeerd. — De stoomboot Suriname, luit. 1ste kl. J. A. van der Muelen, is voor Bandjermasin gestationeerd tot bescherming van die plaats. — De Samarang (st.) luit. 1ste kl. J. L. Nierstrasz, zou den 30 maart van Riouw vertrekken tot het doen van hydrographische opnemingen in de wateren bezuiden de Straat van Riouw. — De Madura (st.) luit. 1ste kl. J. J. A. D. Phaff, zou een kruistogt doen in en bezuiden de wateren van Straat Banka, tot wering van zeeroof. — De Admiraal van Kinsbergen (st.), luit. 1ste kl. C. A. B. D. Rijk, zou van Bandjermasin naar Java opkomen tot het ondergaan van de noodige herstellingen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 31 Mei.

OVERLEDEN: N. Schellenberg, d., 5 m. — J. B. Witman, wedr. van H. P. van der Mesch, 74 j. — J. P. Schenk, man van J. Verdoes, 34 j. — P. C. Bontenbal, z., 4 j. — C. A. van Wagtendonk, d., 1 j. — C. C. van Buuren, d., 4 m. — C. Bas, vrouw van P. Eversteyn, 19 j. — B. van der Weyden, vrouw van Cornelis Lambertus Vosbergen, 32 j.

BEVALLEN: A. van Pinxteren, geb. Dirks, z. — P. Steenhorst, geb. Denijs, z. — J. Leening, geb. Brans, d. — T. A. Cohen Davidson, geb. van Praag, d. — A. Nuy, geb. Vernou, d. — M. L. Lambillion, geb. Pepermans, d. — C. H. Onrust, geb. Haakmeester, d. — W. Mötter, geb. Reintjes, d. — A. M. Burgerhout, geb. de Graaf, z. — A. C. Schleicher, geb. Ohlenschlager, d. — M. E. Verhey, geb. Muus, d. — R. Koops Eendebak, geb. van der Zee, z.

GEHUWD: J. W. de Vletter, jm., 26 j., met A. M. Hardinxveld, jd., 21 j.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 31 Mei.

	2 maanden.	Kort.
Londen....	11.78¾	11.92½
dito 3/m..	11.73¾	—
Parijs.......	55¾	—
dito 3/m..	55 9/16	56 7/16
Bordeaux.	55½	56 3/16
Hamburg.	35⅛	35 5/16
dito 3/m..	35 1/16	—
Petersb. ..	166	—
Livorno...	45⅝	—
Genua.....	45½	—
Napels....	77¼	—
Antwerp..		1 v
Berlijn.....		175.
	6 weken.	Kort.
Frankfort.	100	—
Angsburg.	99¾	—
Weenen...	82½	—
Triest......	82⅛	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 31 Mei.

	2 maanden.		zigt.	
Londen....	11.77½	g	11.90	g
Parijs.......	55⅞	g	56⅜	g
Bordeaux.	55⅝	g	—	g
dito ½/m.	56⅛	g	—	g
Hamburg.	35 1/16	g	35 5/16	g
Genua.....	45⅞	g	—	g
Livorno...	45⅝	g	—	g
Napels.....	77	g	—	g
	3 maanden.		zigt.	
Madrid....	237	g	—	g
Cadix......	238	g	—	g
Sevilië.....	234	g	—	g
Bilbao.....	235	g	—	g
Lissabon..	41¼	g	—	g
Porto.......	41⅛	g	—	g
Petersb...	164½	g	—	g
	6 weken.		zigt.	
Weenen...	83	g	—	g
Augsburg.	99½	g	—	g
Frankfort.	99⅞	g	—	g

Rotterdam ⅛.

Beursberigten.

LONDEN 30 Mei.

3 pc. Cons. cont.	91½	a	91⅝	3 pc. Peru.....	72½	a	73½
id. id. op tijd..	91⅝	-	91¾	4½ pc. id. Urib..	82	-	84
5 pc. Oostenrijk	60	-	65	id. te New-York	80½	z. coup.	
dito 1859.....	60	-	65	3 pc. Portugal..	47	-	48
4½ pc. België...	96	-	97	5 pc. Rusland..	102	-	103
5 pc. Braz 1824	97	-	99	4½ pc. idem....	91	-	92
id. 1839/59....	97	-	99	3 pc. idem....	61	-	62
id. 4½ pc. 1852..	87	-	89	3 pc. Spanje...	51	-	51½
idem 1858.....	87	-	89	1⅜ pc. idem....	43	-	43½
6 pc. Buen.-Ayr.	90	-	92	idem Amort....	17	-	17½
6 pc. Chili.....	100	-	102	id. Cert. Coup..	5¼	-	5⅝
3 pc. idem.....	70	-	73	5 pc. Sardinië..	81½	-	82½
5 pc. Denemark.	—	-	—	6 pc. Turkije...	71¼	-	71¾
3 pc. idem.....	82	-	84	idem Nieuwe...	55¾	-	56¼
2½ pc. Holland.	63	-	64	4 pc. idem.....	100½	-	101
4 pc. idem.....	99	-	100	3 pc. Venezuela	19	-	20
Equador.......	12¼	-	12¾	idem Uitgest...	9½	-	10½
id. Land-warr.	- -	-	—	Wissel Amst. krt.	11.18	a	18½
4½ pc. Grenada.	16	-	16½	idem 3 m......	12.¼	a	12.¾
id. Uitgestelde.	5¼	-	5¾	idem Rott. 3 m..	12.¼	a	12.¾
3 pc. Mexico...	22¼	-	22½	idem Parijs kort.	25.35	a	40
4½ pc. Peru....	94	-	95	idem 3 m......	25.62½	a	70

Engelsche fondsen waren heden flaauw gestemd, doch verbeterden zich op het einde der beurs weder een weinig. Van buitenl. werden Turksche en Mexik. lager verhandeld.

PARIJS 30 Mei.

Frankrijk 3 pc. a cont. 69.25, 69.40; dito op ultimo 69.30, 69.50, 69.45; dito 4½ pc. a cont. 96.10, 96.25; dito op ultimo 96.25, 96.50. Bank-Actien 2895. Crediet Mobil. 703.75, 707.50. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorw. Aandeelen —. Napels 5 pc. 75. Spanje 1¾ pc. 43¼; dito buitenl. 3 pc. Oude —; dito Nieuwe 50½; dito binnenl. 3 pc. 49; dito Passive —. Oostenr. 5 pc. 73.

De beurs verkeerde heden in eene willige stemming; de 3 pcts. Fransche fondsen sloten 15 a 20 centimes hooger dan gisteren.

ROTTERDAM 31 Mei.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. ..	Werk. Schuld 2½ pCt.		63¼		
„	Amort. Sijndic. 3½	„	91⅝		
Portugal..	Obl. 1856/7/9. 3	„	46⅜	46 7/16	46 7/16
Rusland..	Obl. te Amst.. 4½	„	89½	89 9/16	89 9/16
„	Obl. bij St. 1855 5	„	95⅜		
„	Spoorw. Aand. 5	„	192¾	193¼	
Oostenr...	Obl. in Metal. 2½	„	24 11/16	24 15/16	
„	dito dito 5	„	46⅞	47 3/16	47 3/16
„	d.° N. te Amst. 5	„	69⅜	69½	69⅜
„	dito Nationale 5	„	54⅛	54½	54½
„	Ad. fl. 250 1854	f	194½		
„	dito 1860.....	f	366		
Mexico...	Obligatien....3	„	21 1/16	21 3/16	21 1/16
Equador....	Oblig. 1	„	12		
Fr. Oost. Spw. bij Hope		f	122½		

De stemming der beurs was heden in het algemeen gunstig en zulks gold inzonderheid Russ. en Oostenr. fondsen, welke tot stijgende prijzen zeer begeerd waren.

Het Commité der Effecten-handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten drie ure: Portugal, Obligatien te Lond. 1856/59, 3 pc., 46⅝. Rusland, Obligatien 1860, 4½ pc., 89 9/16; dito Spoorw.-Aand., f 193¼. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 24 15/16; dito Oude, 5 pc., 47⅛, 47¼, 47¼; dito Nation., 5 pc., 54 9/16, 54⅝; Prior. Loten f 100; Weener Loten 1854, 195, 195½, 195½.

AMSTERDAM 31 Mei.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., ..	Werk. Schuld 2½ pCt.		63 3/16	63¼	63¼
„	dito dito 3	„			
„	dito dito 4	„	98⅞	98 15/16	98 15/16
„	Amort. Synd. 3½	„	92		
„	Hand. Maats. 4½	„	135¼	135⅜	135⅜
„	O.-I. Leening 4	„	96½	96 9/16	96 9/16
„	Holl. Spw.... 4½	„			
„	Rijnsp. 4½	„			
„	M. van Weld. 4	„			
België, ..	Cert. *Rothsch.* 2½	„	53⅛	53 3/16	
Frankrijk,	Certificaten.. 3	„			
Spanje...	Buitenlands.. 1⅜	„	43¼		
„	dito 3	„	50¾		
„	Binn. a f 6000 3	„	48¾	48⅞	48 13/16
„	Amort. Schuld		16 11/16	16¾	
„	Bew. v. Coup.				
Portugal,	Obligatien... 3 pCt.		46⅞	47	47
„	dito 1856/59. 3	„	46 7/16	46 9/16	46 9/16
„	dito Uitgest..				
Rusland,	Ob. *Hope en C.* 5	„	103		
„	dito 1828/29.. 5	„			
„	Cert. 1831/33 5	„			
„	d.° 1840..... 4	„	76¾		
„	d.° *Stieglitz*.. 4	„	76¾		
„	d.° d.° Nieuwe 5	„	83⅛		
„	d.° d.° 1855 N. 5	„	95 5/16	95 7/16	95⅜
„	d.° te Lond. 4½	„	89½		
„	d.° v. Assign.. 6	„			
„	Inschr. dito.. 6	„			
Polen, ...	Aand. 1835..	f	165	165½	
„	Obligatien... 4 pCt.		76⅞		
Pruissen,	Oblig. 1859.. 5	„	105½		
„	Aand. 1854.. 3½	„			
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.* 5	„			
„	d.° dito 4	„			
„	d.° Met. Oude 5	„	46 15/16	47⅜	47⅜
„	d.° N. te Ams. 5	„	69⅞	70	70
„	d.° Nat. Met.. 5	„	54⅜	54 13/16	54¾
„	d.° Metalliek. 2½	„	24⅞	24 15/16	24 15/16
„	W. Ad. fl 250 4	„	194½	195	
Brazilië,	1824, £ 100 5	„			
Equador,	£ 100...... 1	„			
Venez., ..	Obligatien... 3	„	17 15/16		
„	Uitgestelde.. 1½	„			
Grenada,	Obligatien... 4½	„	15¾		Ex. Div.
„	Uitgestelde..		5 9/16	5⅝	
Mexico, ..	Obligatien... 3	„	21 1/16		
Illinois	7	„	88⅜	88½	88⅜

Rusland, Cert. te Lond. 1859, 3 pc., 61¼; dito bij Hope, 1860, 4½ pc., 89½; dito Spoorweg Actien, 5 pc., 192¾, 193¼, 193; Weener Bank-Actien f 664, f 670, f 668; dito Aand. 1839, fl. 250, 243, 244; dito 1860, 5 pc., 365, 368, 367. Brazilie 1860, 4½ pc., 87½, 87¾, 87⅝. Galvest. 8 pc., 28. Griekenl. 1825, 5 pc., 6¼, 6⅜.

Beleening 3, Prolongatie 2½, Disconto 3 pc.

Van binnenl. fondsen waren Aandeelen Handel-Maats. iets flaauwer. Buitenl. waren willig, vooral Oostenrijksche.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63¼. Spanje, 1¾ pc., 43¼; dito 3 pc., 48 13/16. Oostenr. Metall., 5 pc., 47 7/16; dito Nat., 5 pc., 54 13/16.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 31 Mei.

THEE. De 18 koopen Chinesche Congo n.° 124, merk C, in veiling op 29 dezer opgehouden, zijn uit de hand tot geheimen prijs verkocht.

Voorraad van Banca TIN op Ontvang-Cedullen, den 31 Mei.

	1860.	1861.
Te Amsterdam...........	16,315 blokk.	10,450 blokk.
„ Rotterdam...........	10,325 „	15,766 „
„ Middelburg..........	— „	1,500 „
	26,640 blokk.	27,716 blokk.
Afgelev. in Mei..........	6,515 blokk.	4,550 blokk.
Nieuwe Voorraad 31 Mei..	148,647 blokk.	147,385 blokk.

AANVOER van HUIDEN:

van 1°. tot ult°. Mei 1860.

115547 Oost-Indische. | 3597 Phernambucq.
523 Buffel. | 384 Kaap.
5041 Buenos-Ayres.

Van 1°. tot ult°. Mei 1861.

4338 Oost-Indische. | 200 Buffel.

VOORRAAD van HUIDEN,

ult°. Mei 1860.

44605 Oost-Indische. | 5041 Buenos-Ayres.
18733 Buffel. | 3597 Fernambucq.
2698 Australische. | 384 Kaap.

Ult°. Mei 1861.

52340 Oost-Indische. | 3597 Fernambucq.
946 Buffel. | 3142 Buenos-Ayres.
5591 Australische. | 921 Monte Video.

SCHIEDAM 31 Mei.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 145 ℔ Coursche f 222 cont., f 224 6/w.; 146 ℔ Windau f 228 6/w.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust f 11 75.
JENEVER, „ „ „ „ „ - 17.25.
AMST. PROEF „ „ „ „ „ - 18.50

Alles zonder de belasting.

SPOELING per Ketel.................. f 1.50.

AMSTERDAM 31 Mei.

TABAK. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 38 v. Ohio van Marseille.

WERKHOUT. De heden gehouden veiling is als volgt afgeloopen: 427 bl. Mahoniehout verk. tot 17 a 34 c., 1 k. Esdoornplaten opgeh. tot f 150; 15,000 ℔ Granadillahout opgeh. tot f 2½.

GRANEN enz. Tarwe onveranderd: 126 ℔ N. bonte Pools. f 370. Rogge flaauw: 125 ℔ N. Pruiss. f 223; 117, 118, 119 ℔ Petersb. f 206, f 209, f 212; 117 ℔ dito f 207; 119 ℔ Odessa f 210; op levering iets lager: in Mei f 198; Oct. f 195. Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad: Anclamm. Rubs £ 64. Raapolie op 6/w. f 40¼; vlieg. f 39; 1 Sept. f 39¾; 1 Oct. f 40¼; 1 Nov. f 40½; 1 Dec. f 40¾. Lijnolie op 6/w. f 32¾; vlieg. f 31½; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. f 32. Hennepolie op 6/w. f 39¼; vlieg. f 38. Raapkoeken per 1040 stuks f 80 a f 85. Lijnkoeken per 104 stuks f 12½ a f 15.

Staat van GRANEN en ZADEN gedurende de maand Mei: Aanvoer uit Zee: 1090 l. Tarwe, 1260 l. Rogge, 137 l. Boekweit, 254 l. Erwten, 15 l. Boonen, 20 l. Haver, 59 l. Gerst, 462 l. Raapzaad, 670 l. Lijnzaad, 345,000 ℔ Rijstmeel; 116,000 ℔ Tarwemeel; van den Rijn en België: 230 l. Rogge; 79,000 ℔ Rijstmeel, 500,000 ℔ Tarwemeel. Uit- en doorvoer naar Zee: 5 l. en 2 mud Erwten, 21 l. Boonen, 2 mud Gerst, 14,211 ℔ Tarwemeel. Doorvoer naar den Rijn: 110 l. Rogge, 21 l. Erwten, 63,081 ℔ Rijstmeel; naar België: 147 l. Tarwe, 6 l. Rogge, 32 l. Haver, 183 last Raapzaad. Opslag in Entrepôt: 78 l. Rogge. Uitslag uit Entrepôt: 430 l. Rogge, 32 l. en 50 k. Boekweit.

MIDDELBURG 30 Mei.

GRANEN, ZADEN enz. De aanvoer van Tarwe uit onze naburige eilanden blijft bij voortduring klein, en ofschoon er uit Walcheren meer Tarwe geveild werd, zoo kon men echter niet dan met moeite aan ruim vorigen weekprijs koopen. Men betaalde voor de beste Zeeuwsche Tarwe f 11.25, enkeld f 11.50, mindere f 10.50 a f 10, puike Walchersche dito f 11.75 a f 11.25; laat

Weerkundige Waarnemingen op 31 Mei 1861. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool......	— 3. 8	N.W.	—	+ 15. 5	schoon.	slecht water.
Groningen......	— 1. 2	W.t.N.	1	+ 12. 8	—	—
Helder.........	— 0. 7	N.W.t.W.	1	+ 11. 5	—	—
Vlissingen......	— 0. 5	W.N.W.	1	+ 12. 8	—	—
Maastricht......	761. 1	W.Z.W.	2	+ 15. 6	—	—
Portsmouth.....	+ 2. 6	N.O.	—	+ 16. 7	schoon.	gewoon.
Plymouth.......	+ 1. 2	W.	ligte bries	+ 18. 9	schoon bewolkt.	slecht water.
Havre..........	—	W.	0	+ 14. 0	betrokken.	gewoon.
Parijs..........	— 0. 3	—	10	+ 13. 9	schoon dampig.	—
Brest..........	+ 4. 4	N.W.	0	+ 12. 0	betrokken.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland M 1. 2 G; generaal idem B 8. 2 Ha.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aangek.*
31 mei *Minister Pahud*, Kievyt, Banjoewangie (vertr. 30 dec.)
Vertrokken.
Sumatra, Grivel, Dordt
(N. t. W.)

Hellevoet *Aangek.*
31 mei *Vlinder*, Adriaansen, Vlissingen
Maria Johanna, v. d. Gaauw, St. Ubes
Bezoekie, Rusman, Texel
Vertrokken.
31 *Whampoa*, Marcussen, Batavia
Hellevoetsluis, Vos, d.°
Vertrouwen, Kal, Pitea
(N. W. t. N.— N. t. W.)

Brielle *Aangek.*
31 mei *Cologne* (s), Londen
Fijenoord (st.), d.°
Fairy Queen (s). Hartlep.
Killarney (st.), Goole
Catharina, Terfehn, Apenrade
Maasstroom (st.), Hamb.

Maassluis (N. W.)
Aangekomen.
31 mei *Houthandel*, de Vos, Drammen
(N. t. O.—N.)

Texel (N.O.) *Aangek.*
30 mei *de Hoop*, Ouwehand, Lissabon
Zeldenrust, Lohman, Newcastle
Min. Thorbecke (s), Hull
Urania (st.), Koningsb.
31 *Twenthe* (st.), Hull
Eive (st.), d.°
Vertrokken.
29 *Magnet* (st.). Londen
30 *Mentor*, v. 't Veer, d.°
Margretha, Meijer, Newc.
Eyr, Holst, Holmstrand
31 *Jacob Roggeveen*, Vos v. Marken, Batavia

Vlie *Aangekomen*
29 mei *Willem I* (s), Stettin
Maria & Sophia, Rasmussen, Svendborg
Sylvanus, Rabe, Dramm.
Immanuel, Wilters, Hamburg
30 *Magrietha Eliza*, de Vries, Stettin
Flora, Kordes, d.°
Catharina, Huser, Gothenburg
Vertrokken.
30 *Baron Sloet tot Oldhuis*, Knijpinga, Newc.
Johannes Hermanus, Visker, Riga

Oostmahorn *Aangek.*
28 mei *Froukina Hillechina*, Forma, Newcastle
29 *Luctor & Emergo*, Kuipers, Dantzig
Vertrokken.
28 *Martha Gialts*, Westenborg, Southampton
29 *Annette Cathalina*, Kramer, Londen

Vlissingen *Aangek.*
30 mei *Luigi*, Lauro, Odessa
Johanna Margaretha, Wijnstok, Dantzig
—o—

Maracaïbo *Aangek.*
15 mrt. *Comp. Goede Trouw*, de Vries, Curaçao

St. Thomas *Aangek.*
10 mei *Cassandra*, Heim, Antwerpen

Konstantinop. *Vertr.*
14 mei *Alida*, Dik, Falmouth
17 *Janke Schuringa*, Brouwer, d.°

Napels *Aangekomen*
19 mei *Margaretha*, Korte, Amsterdam

Livorno *Aangekomen*
20 mei *Vrije Fries*, Arema, Genua
23 *Jacoba Gezina*, Kramer, Hamburg
Vertrokken.
22 *Morgenster*, Drent, Amsterdam

Genua *In lading*
28 mei *Zephir*, Pekelder, Antwerpen

Duinkerken *Aang.*
29 mei *Vriendschap*, Zoutman, Groningen

Liverpool *Vertr.*
28 mei *Scio*, Ruggles, Dordt

Jersey *Aangekomen*
28 mei *Marco*, Richardson, Rotterdam
Hazard, Ketelaar, Dantz.

Falmouth *Vertr.*
29 mei *Maroim*, Kuiper, (v. Alexandr.) Londen
Cornelia Louisa, Casimir, (v. Gallipoli) St. Pet.
Aangekomen.
30 *Munster*, Kok, Soerabaija

Plymouth *Aangek.*
28 mei *Dankbaarheid*, Valk, Stettin

Bij **Berry Head** *Aang.*
26 mei *Maria Anna*, v. Monnom, Rott. n. Bat. (alles wel a. b.)

Southampton *Aang.*
29 mei *Elisabeth Geertr.*, Janknegt, Groningen

Bij de **Singels** *Aang.*
.. mei *Wilh. Petronella*, Scholtens, Triëst n. Rott.

Douvres *Aangekomen*
29 mei *Grietje*, Scholtens, Dantzig

Londen *Uitgeklaard*
30 mei *Frau Martha*, de Vries, Amst.
Jenskea, Freese, d.°
In lading
Kosmopoliet, Brandts, Monte-Video
Otto, Sap, St. Petersb.
Horeb, Darling, Koogerp.

Gravesend *Aangek.*
29 mei *Geziena de Vries*, v. Klooster, Groningen
Hoop, Jelsma, Workum

Harwich *Binneng.*
29 mei *Wm. Parker*, Skeet, Middlesbro' n. Dordt

Yarmouth *Aangek.*
28 mei *Fox*, King, Alkmaar

Goole *Aangekomen*
29 mei *Themis*, Jonker, Santander

Grimsby *Vertrokken*
29 mei *Zwaantina*, Nieboer, Nerva

Sunderland *Vertr.*
29 mei *Ceneus*, Ewens, Rott.

Shields *Aangekomen*
17 mei *Drie Gezusters*, v. 't Hoff, Duinkerken
28 *Weltevreden*, Molenaar, Bilbao
Martha, Topzant, Delfsh.
Cornelia, Voorenkamp, Londen
Lubbegina de Jonge, Cromarty
29 *N. R. Gazfabriek*, de Goede, Rott.

Boness *Vertrokken*
29 mei *Isabella*, Harley, Rotterdam

Antwerpen *Vertr.*
30 mei *Alberdina*, Lever, Stockholm

Hamburg *Aangek.*
30 mei *Campegius Willem*, Koster, Groningen
Anna Martha, Korfker, Charlestown
Vertrokken.
30 *Martha Hendrika*, v. Wattum, Archang.

Cuxhaven *Aangek.*
29 mei *Atalante*, Looijer, Rio-Janeiro
Vertrokken.
30 *Frau Margaretha*, Martens, Groningen

Bremerhaven *Aang.*
28 mei *Vrouw Elisabeth*, Top, Antwerpen
29 *Gezina*, Bartels, Dantzig
Vertrokken.
29 *Jantina Gezina*, Fijn, St. Petersburg
Goede Verwachting, Mulder, Amst.

Warnemunde *Aang.*
28 mei *Helene*, Albers, Amsterdam

Wolgast *Vertrokken*
27 mei *Henriette*. Dam, Amsterdam

Dantzig *Aangekomen*
28 mei *Jonge Pieter*, Colle, Amsterdam
Adler, Kröger, Rotterd.
Vertrokken.
28 *Thetis*, Reents, Amst.
Gentleman, Durow, d.°

Memel *Aangekomen*
27 mei *Eendragt*, de Boer, Rendsburg
Vertrokken.
26 *Hvidde Odde*, Torkelsen, de Maas
28 *Moses*, Falck, Amst.

Kopenhagen *Aangek.*
28 mei *Nancy*, Andersen, Amsterdam
30 *Cycloop* (s), Christinest. naar Amsterdam
Gepasseerd.
28 *de Hoop*, Pronk, Dantzig n. Amst.

Elseneur *Aangek.*
28 mei *Susanna*, Heres, Liverpool n. Nerva
Geertje Elisabeth, v. d. Borg, d.° n. d.°
Dina Marchina, Dijk, d.° n. d.°
Alida Elisabeth, Potjewijd, d.° n. d.°
Industrie, Puister, Newcastle n. d.°
Catharina Knelsina, Vos, Amst. n. St. Pet.
Filippus Cornelius, Meeter, d.° n. d.°
Elsina Geertruida, Mulder, d.° n. d.°
Fennechina Hendrika, Groenewold, Lond. n. d.°
Gepasseerd.
28 *Maria*, Bakker, Triëst n. St. Pet.
Antoinette & Elise, Struving, Amst. n. d.°
Jacoba Cathar., Nieveen, Liverpool n. d.°
Stientje Roemeling, Bruins, d.° n. Riga
Arendina, Boerhave, d.° n. Nerva
Agatha, Schuur,
Jeltina, Korter, beiden n. de Oostzee

Holtenau *Aangek.*
26 mei *Jantina*, Blaak, Wismar n. Koogerp.
Leentje Dost, Rasker, Stettin n. Rott.
Drie Gebrüder, Katt, Rostock n. Amst.
—o—

New-York 16 mei, Het schip *D. C. Pierce* is te Norfolk (V.) in beslag genomen en in den grond geboord; de lading zou voor rekening van den eigenaar verkocht worden. (NB. De *D. C. Pierce*, van Remedios n. Falmouth, was met zeeschade te Norfolk binnengeloopen.)

Gepraaid:
27 april, op 3° 30′ NB. en 25° 10′ WL., *Cornelia & Henriette*, de Veer, van Java n. Amsterdam.
—o—

30 mei. De wind te **Falmouth** N.W., mistig en te **Deal** NNO. — NW.
—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
30 mei *Fleetwing*, Jayne, Engeland
Sabina, Martin, Boness
Elizabeth Ann, Jones, Aberystwith

Amsterdam *Vertr.*
30 mei *Curaçao*, Wolking, Curaçao
—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 1 junij: 1ste getijde 9 ure 28 min.; 2de get. 9 ure 52 min.

Arnhem. Waterhoogte 30 mei 1.45 el.

Keulen. Rijnhoogte 30 mei 7 v. 1 d. Rijnl.
—o—

Vertrokk. Passagiers.
Van 't **Nieuwe Diep:**
Naar Batavia, per *Jacob Roggeveen*, kapit. Vos van Marken: de heeren W. O. Berg, L. Halewijn, Coster van Voorhout, N. Spijker en echtgenoot.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA, Eva Johanna, S. van Bochove. — 1745 kr. Suiker, E. Suermondt en Zn. en Co.; 308 kr. Suiker, 1 k. Vanille, 4 k. Cochenille, Suermondt en Co.; 385 kr. Suiker, 1613 b. Rijst, 5080 b. Rotting, C. Vlierboom en Zonen; 223 kr. Suiker, Gebr. van Rossem; 95 kr. dito, Kreglinger en Co.; 100 legg. Arak, J. J. Melchers; 50 legg. Arak, Lutz en van Langeveld; 12/2 legg. dito, C. Ellinckhuysen en Zn.; 198 legg. dito, 248 kr., 172, 155 pakk. Gom Elastiek, Order.

LONDEN, Cologne, J. Ryan. — 150 v. Cement, E. Gompertz; 75 v. dito, P. Brederode; 87 v. Kokosnootolie, 12 b. Huiden, 5 b. Katoen en 10 k. Schellak, C. Hemmann en Co.; 15 b. Schors, A. M. en C. Pluygers; 7 k. Indigo, W. Bunge en Co.; 20 k. China's-Appelen, Abrahams en Samuel; 6 v. Wijn, L. F. de Bruyn en Co.; 43 b. Kaneel, 10 b. Huiden en 139 sch. Koper, J. H. Claus en J. Raulino; 5 k. Schellak, Lenders en Co.; 7 v. Koopm., van Duura en Versteeven; 32 pakk. dito, van der Kun en van Schelle; 34 dito dito, Diversen; 115 v. Vet, 78 pakk. China's-Appelen, 14 b. en 12 st. Huiden, Order.

Amsterdam.

LONDEN, Affiance, Coward. — 2000 b. Rijst, van Beek en Jurjans.

KONINGSBERGEN, Urania (st.) — 15 last Tarwe, J. van Halmael en Co.; 1165 bond. Vlas, Bunge en Co.; 10 last Tarwe, van Heukelom en Vollenhoven; 13 dito dito, C. Dijserinck en Zn.; 57 dito dito en 250 z. Roggemeel, Order.

DANTZIG, Gesina, Blouw. — 3390 sch. Rogge, C. A. Schaezler.

beurs werd echter nog voor een enkeld monster *f* 12 betaald. Puike Zeeuwsche Rogge *f* 7.30 a *f* 7 de mud. Winter Gerst niet ter veil, aan *f* 6.50 zouden er koopers voor geweest zijn. Puike Zomer Gerst is *f* 6.30 de mud betaald. In Erwten noch Boonen ging iets om. Koolzaad niet ter veil. Raap- en Patentolie zonder prijsverandering. Lijnolie hooger, men noteert die *f* 35½ per vat op 6/w., contant *f* 1 lager. Raapkoeken *f* 80 de 1040 stuks. Lijnkoeken *f* 12.50 de 104 stuks.

LONDEN 30 Mei.

Suiker slap; W.-I. iets lager; Portor. en Cuba 5 d. lager; clayed Manilla 34/6; Barbados slap, laag 34/ a 35/6, laag a goed blond 36/ a 45/, greinig 42/ a 43/ gedeeltelijk verkocht; Bengal middl. Bally 43/6 a 44/; middl. Cossipore 43/ a 43/6; Portorico 6 d. lager gedeeltelijk verkocht, middl. a zeer goed licht blond 40/ a 45/6, beter 46/6 a 47/, middl. a mooi licht blond 39/ a 44/, laag 35/ a 39/; Cuba Muscovado slap, laag a goed bruin 34/ a 37/, laag a mooi blond voor direct gebruik 37/ a 44/6; gekleide Cuba lager, middl. a goed grijsachtig bruin 35/6 a 37/, laag a goed blond n.° 9 a 13 37/ a 41/6. Geraffineerde slap, bruine lompen 51/. — Rum. Jamaica vast. — Koffij. Plantage Ceylon slap, middl. licht groen 73/ a 77/, laag middl. a goed middl. grijsachtig 70/ a 73/6, infer. 68/ a 69/6, peas 73/6 a 76/6, triage 56/ a 65/6; Jamaica vast, mooi ord. a midd. gemengd kleurig 67/6 a 72/6, goed en mooi ord. gemengd bleek 65/6 a 68/. — Cacao stil; Trinidad ord. a goed rood 63/ a 68/6, mooi 87/6 a 90/, laag middl. a goed grijs 58/ a 63/. — Thee stil; goed ord. Congo 11 a 11½ d. — Rijst slap zonder handel. — Specerijen. Gember stil; Cochin ord. en middl. iets wormstekig 49/ a 53/ opgeh.; Jamaica 44/ a 80/ verkocht. Peper slap; Penang 3¾ d.; Batavia 3½ d. opgeh.; Singapore wit middl. a goed 5¾ a 5⅞ d.; mooi Penang 3½ a 3¾ verkocht. — Cassia Lignea 1a 92/ en 3a 86/ opgeh., 2a verkocht 85/. — Vruchten. Valencia Rozijn 36/ opgeh., puike 40/, roode 39/, Muscadel 41/ a 50/. Duitsche Pruimen 16/. Turksche Vijgen 30/ a 32/; Faro 13/. Jordan Amandelen £ 13 a 18. Bordeaux Schel Amandelen 36/ a 37/.— Katoen stil. — Salpeter slap. Bengal 3 ℔ 38 opgeh., 7½ ℔ 36/6 verk. — Cochenille als voren, Teneriffe grijs 2/5 a 2/7, donker 2/8 a 2/9, zwart 2/9 a 2/10. — Saffloer. Bengal goed £ 6 a £ 6.7.6, ord. en middl. £ 3 a £ 5.2.6. — Gom Benjamin 97/6 a 100/ opgeh. Animi £ 10.15 a £ 11.5. — Schellak vast, midd. donker leverkl. £ 8.5, goed helder rood £ 8 17.6, middl. £ 7.12.6. — Anijsolie loco 7/, op lev. 6/9. — Gom Elastiek. Guayaquil 1/1 a 1/1¼, Singapore 1/3, Gutta Percha 1/1 a 1/1¼. — Gambier slap. — Metalen. IJzer. Schotsch Giet- als voren 48/3. Tin. Straits 122/. Zink slap. — Olien. Lijnvast 29/9, Raap- als voren, buitenl. 38/6, Patent- 41/6 a 42/, Cocos met goeden handel, Ceylon 45/, Cochin 46/ a 46/6, Palm- onveranderd mooi 45/. — Terpentijn slap en nomin. 48/ a 48/6. — Talk slap en lager, P Y C loco tot Junij 56/6, Oct./Dec. 54/6 a 54/.

Veemarkt in betere stemming. Er was meerdere vraag in vele gevallen tot eene verhooging van 2 d. per stone. Men noteert Ossen 4/ a 5/, Schapen 4/ a 5/6, Lammeren 6/ a 7/6, Kalveren 4/10 a 5/6, Varkens 4/ a 5/.

LIVERPOOL 29 Mei.

Suiker stil. Demerary 34/9 a 37/3. Melassen. Cuba Muscovado zeilende 16/. — Rum. Demerary 2/6 a 2/11 voor goede merken. — Koffij zonder omzet. — Rijst. Bengal gebroken 11/, goede Tafel- 14/3. — Salpeter. Bombay. 3000 zakken zijn verk. tot de basis van 17/ voor 44 %. Myrabolanos 9 a 10/6. — Verwhout. St. Lucia £ 5.2.6.

ANTWERPEN 30 Mei.

Koffij vast. Verkoopen 200 b. Brazil en 100 b. Cheribon. — Granen levendig. Tarwe Oostzeesche *f* 14½ a *f* 15½; Hongaarsche *f* 11¾; Poolsche Odessa *f* 14½ a *f* 14¾. Amerik. Rogge *f* 8¾, Mecklenburger *f* 8½, Odessa *f* 7¾ entr. Odessa Gerst *f* 7. — Oliezaden stil, daar koopers de hooge vraagprijzen niet willen betalen. — Katoen vast. — Honig vast; 286 vaatjes Haiti zijn tot geheimen prijs afgedaan. — Rijst. Carolina *f* 15¼. — Geraff. Suiker. Verkoopen 100,000 kilo Crushed.

HAVRE 28 Mei.

Katoen. De verkoopen hebben gisteren in het geheel 414 b. bedragen. Heden is er meerdere vraag en tot drie ure zijn circa 2200 balen afgedaan. — Koffij. Loco Rio ongew. fr. 60 entr., Java fr. 110 cons. — Suiker vast; Havana n.° 12 fr. 35 entr. afgedaan en thans hooger gehouden. — Indigo. 13 k. Bengal zijn tot fr. 1.40 boven taxatie verkocht. — Reuzel. Amerik. fr. 69. — Erbenhout. St. Mauritius fr. 37. — Granen vast met goede vraag. Roode Amerik. Tarwe fr. 67½ a 69.

HAMBURG 30 Mei.

Granen. Van Tarwe in loco werd nog in ligte soorten voor Belgie gekocht, echter is de stemming flauwer; fijne soorten stiller. Rogge in loco stil; af Koningsb. 80 ℔ per Junij/Sept. tot 75/78 rth. bco. verhandeld, af Rusland vast. — Raapolie loco en per Mei 24.12 a 24 10, per Oct. 26 a 25.14. — Koffij stil. — Zink zonder omzet.

NEW-YORK 18 Mei.

Katoen slap; middl. Upland 13⅞ c. — Meel gedrukt. — Tarwe in puike soorten met goede vraag tot vaste prijzen, mindere soorten flaauw, andere Granen met goeden omzet tot lagere prijzen. — Tabak slap, behalve Kentucky. — Suiker flaauw. Melassen slap en bijna onverkoopbaar. — Provisien slap. — Wissel op Londen 69 d. Bankwissels 106 a 106½. Handelspapier 105 a 105½ met Connoss. 104 a 105.

Advertentiën.

Voor de vele bewijzen van deelneming en belangstelling, die ik bij het overlijden van mijnen Echtgenoot mogt ontvangen, betuig ik bij deze mijnen hartelijken dank.

J. W. RUYCHAVER,
Wed. L. F. Temminck.

Gehuwd:

L. M. v. VEEN,
van *Zwijndrecht*,
Cappelle o./d. IJssel en
30 Mei 1861. S. C. VAN DEN BRINK.

Getrouwd:

J. C. DEN BAARS
Middelharnis en
30 Mei 1861. J. L. VAN DER VLUGT.

Getrouwd:

J. VAN LEEUWEN Jr.,
Weduwenaar van Anna Huygens,
van *Rotterdam*,
Kralingen en
31 Mei 1861. C. DHIEL.

DIRECTEUREN der **Reederij *DE HOOP***, te **Vlaardingen**, noodigen Deelhebbers uit tot bijwoning der **Jaarlijksche**

Rekening en Verantwoording,

welke door hen zal worden gedaan op Dingsdag den 4 Junij aanstaande, des middags ten 12 ure, in de Zaal **de Harmonie** aldaar.

De ADMINISTRATEUR van het Gebouw ***het Fransche Koffijhuis*** adverteert, dat ten zijnen Kantore het

DIVIDEND-BEWIJS N° 5,

vervallen 1 Mei 1861, wordt betaald met ***f* 40** voor **1/36 Aandeel.**

JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.

De Notaris CAZAUX VAN STAPHORST, Directeur der **Maatschappij tot Aanbouw aan het Nieuwe Werk te Rotterdam**, adverteert, dat in de Algemeene Vergadering van Deelhebbers in gemelde Maatschappij, op heden alhier gehouden, het

DIVIDEND

over het jaar, geëindigd ult.° April ll., bepaald is op ***vier en een half per cent*** of ***vijf en veertig Gulden per Aandeel.***

Tot betaling van dit Dividend zal van heden af, op elken Werkdag, des voormiddags van 9 tot 12 ure, worden gevaceerd ten zijnen Kantore, aan het Westnieuwland alhier.

Rotterdam 31 *Mei* 1861.

Bij Notariële Acte, op den 31 Mei 1861 te Rotterdam gepasseerd, is tusschen de Ondergeteekenden JAN CORNELIS VAN WIJK, *Koopman in Verwwaren*, COENRAAD HENDRIK BRINKMAN, *Boekhouder*, en PIETER CORNELIS CAREL WALTERS, *Handels-Reiziger*, allen wonende te Rotterdam, aangegaan eene **VENNOOTSCHAP** tot uitoefening van den **Handel in Verwwaren, Vernissen** en al hetgeen daartoe behoort, zijnde eene voortzetting der Zaken door den eerst Ondergeteekende alleen gedreven. — De Vennootschap zal zijn gevestigd te Rotterdam, onder de Firma van

J. C. van Wijk & Co.,

waarvan alleen de eerst Ondergeteekende de teekening zal hebben, doch alleen voor Zaken de Vennootschap betreffende, en alzoo niet tot het ter Leen opnemen van Gelden, het Aankoopen van- of Speculeren in Publieke Fondsen, het doen van In- of Verkoopen op Crediet of op termijnen buiten usance, het aangaan van Borgtogten en dergelijke Contracten, als wordende daartoe de privé handteekening van al de Vennooten vereischt.

De Vennootschap is aangegaan voor 6 jaren, aanvang genomen hebbende den 1 Mei 1861, om alzoo te eindigen met den laatsten April 1867.

Wordende deze Bekendmaking gedaan ingevolge Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

J. C. VAN WIJK.
C. H. BRINKMAN.
P. C. C. WALTERS.

Hollandsche IJzeren SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

Beginnende op den 2den Junij, zullen worden uitgegeven des ZONDAGS

RETOURBILLETTEN,

geldig voor alle Treinen van dien dag, tegen ongeveer **half geld**, volgens Tarief aan alle Stations en Bestelkantoren *gratis* verkrijgbaar.

Des ZONDAGS zullen loopen de volgende **extra Treinen**, als:

des ochtends ten 7 ure uit *Amsterdam*
„ 7 ure 30 min. uit *Haarlem* } naar
„ 8 ure 30 min. uit *Leiden* } *'s Hage.*
des namiddags ten 4 ure } van *Haarlem*
en des avonds ten 9 ure 15 min. } naar *Amsterdam.*
des avonds ten 10 ure 30 min. van *'s Gravenhage* naar *Leiden*.

Amsterdam De Administrateur,
25 *Mei* 1861. J. W. BAKE.

PORTLAND CEMENT,
VUURKLEY (Mox)
EN
Vuurvaste Steenen,

in **alle Modellen** voorhanden bij
J. J. DE HAAS & Co.

DEPOT van THEE.

De **THEEËN** uit het Thee-Magazijn van **JAN VAN REES & ZOON**, te *Zwolle*, uitmuntende door Kracht, Geur en bovenal door Waterhoudendheid, zijn voortdurend in verzegelde Pakjes van 2½ en 5 Ons, voorzien van Stempel, Prijs en Nommer, verkrijgbaar bij *C. J. W. SNABILIE* Jr., Grootemarkt, n.° 148, te Rotterdam, alwaar Prijs-Couranten te bekomen zijn.

TREKPLEISTERS VAN ALBESPEYRES.

Met de aan die TREKPLEISTERS aangebragte zwarte zijde opgelegd wordende, heeft de blaartrekking in den tijd van 6 of 8 uren plaats, terwijl de gewone Pleisters eerst na 24 uren werken. — Het **Papier van Albespeyres** onderhoudt daarna *geheel alleen* eene overvloedige en regelmatige ettering, zonder reuk of smart. — Sedert meer dan 40 jaren worden de **Trekpleisters van Albespeyres** voortdurend aanbevolen door de beroemdste Geneesheeren, Professoren, Chefs van Hospitalen en Leden van geleerde Genootschappen; op bevel van den Gezondheidsraad worden zij gebezigd door de Militaire Dienst in Frankrijk; het is een dier zeldzame verbeteringen, zoo schreef het Institut Médical, waarvan de Geneesheer nota behoort te nemen. — Te bekomen bij den Uitvinder te Parijs, Faubourg Saint-Denis, 80, en in alle Landen bij de Apothekers en Droogisten, die van aanbevelenswaardige en echte Fransche Geneesmiddelen voorzien zijn. — Daar een vervalscher tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld is, moet men steeds eischen, dat de naam van Albespeyres op iederen Pleister voorkomt en zich bovendien van de echtheid der herkomst overtuigen.

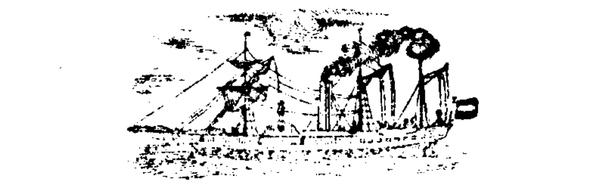

Nederlandsche

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

ROTTERDAM — LONDEN.

BATAVIER, Kapit. *W. Smith.*

Van ROTTERDAM naar LONDEN.

JUNIJ 1861.

DINGSDAG 4, 's morgens ten 9 ure.
„ 11, 's namiddags „ 1 „
„ 18, „ „ 4 „
„ 25, „ „ 1 „

Van LONDEN naar ROTTERDAM.

Iederen ZONDAG, des morgens ten 11 ure, van de **Dublinwerf.**

Schroefschoener FIJENOORD,
Kapit. *M. van 't Hoff.*

Van ROTTERDAM naar LONDEN.

JUNIJ 1861.

ZONDAG 2, 's morgens 5 ure.
„ 9, „ 7 „
„ 16, „ 5 „
„ 23, „ 7 „
„ 30, „ 5 „

Van LONDEN naar ROTTERDAM.

DONDERDAG 6, 's morgens ten 8 ure.
„ 13, „ „ 8 „
„ 20, „ „ 8 „
„ 27, „ „ 8 „

In verbinding met de naar en van **Manheim** en tusschen gelegene Plaatsen aan den Rijn varende Stoombooten der Nederlandsche Stoomboot-Reederij.

☞ Nadere informatien zijn te bekomen bij de **Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij** en hare Cargadoors de Heeren D. A. VAN OORDT & Co., in de Boompjes te Rotterdam, en bij alle Agenten der **Nederlandsche Stoomboot-Reederij.**

TE HUUR
een groote gevulde
IJSKELDER.

Te bevragen bij den Tuinbaas, op den Heuvel, naast het Park.

Openbare Aanbesteding.

De COMMISSIE over het **Krankzinnigengesticht** te Rotterdam zal op Vrijdag den 7 Junij 1861, des avonds ten 6 ure, Aanbesteden, de **Levering** van de navolgende **Artikelen**, als: GRUTTERSWAREN, STIJFSEL, KALFS- en RUNDVLEESCH, KALFS- en RUNDVET, RUNDERBOUTEN, BOTER, KAAS, ZOUT, MELK, New-Castle STEENKOLEN, gewone en afgezwavelde COAKS.

Alles nader omschreven in de Voorwaarden, die op de gewone dagen, van des voormiddags 9 tot des namiddags 2 ure, in gemeld Gesticht ter lezing liggen.

De Inschrijvingsbiljetten moeten op zegel geschreven en zooveel noodig met de Monsters ingeleverd zijn op Donderdag den 6 Junij 1861, des avonds ten 6 ure.

DIJKGRAAF en HEEMRADEN van het Polderbestuur te *ROZENBURG* zijn voornemens **aan te besteden,** op Zaturdag 8 Junij 1861, des voormiddags ten 11 ure, op den Maassluischen Veerheuvel aldaar, ten Huize van **Jb. Ks. Zn. Kleywegt:**

De **LEVERANTIE** van ongeveer **25000 Bossen RIJS, 2000 dito LATTEN** en **1600 Bossen PALEN.** Alsmede de **TIMMER-, METSEL-** en **SMIDSWERKEN,** onder directie van bovengenoemd Bestuur zijnde, bestaande voornamelijk in het **trekken** der **Palen** en weder **inheijen** derzelve in vereeniging van een gedeelte daartoe bij te leveren Nieuwe **Palen,** met **Gordingen** en verdere Aanhoorigheden; zijnde de Westvleugel annex het dus genoemde Bosseboofd.

Alles volgens daartoe gemaakte Bestekken en Voorwaarden, welke beide ter inzage zullen liggen ten Huize van meergenoemden **Kleywegt**, van af den 4 Junij tot en met den dag der Aanbesteding, en zal, wat het Timmerwerk enz. belangt, aanwijzing gegeven worden op Vrijdag 7 Junij, aan te vangen op den Maassluischen Veerheuvel, des morgens ten 9 ure.

AFSLAG,

op Woensdag den 5 Junij 1861, des namiddags ten 5 ure, door den Notaris *GROSHANS*, aan het Notarishuis aan de Gelderschekade, van het **HUIS, ACHTERHUIS** en **ERVE**, te Rotterdam, aan de Slakade, wijk 13, n.° 219. In Trekgeld *f* 1000.

Het PAND,

ingerigt tot **Koffijhuis, BOVENHUIS** en **ERVE**, aan de Groote Draaisteeg, en het **HUIS** met **TUIN** en **ERVE**, aan de Mannenlaan, te Rotterdam, op den 29 Mei laatstleden door de Notarissen *VAN DER HOOP & REEPMAKER* geveild, zullen op Woensdag den 5 Junij 1861, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, worden **Afgeslagen.**

De LANDERIJEN,

onder de Gemeenten **Hoogvliet, Poortugaal** en **Ridderkerk**, mitsgaders de **ERFPACHTEN,** gevestigd op **Eigendommen** onder Spijkenisse, op den 29 Mei ll. ten overstaan van de Notarissen *PAATS en NIERSTRASZ*, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, geveild, zullen op Woensdag den 5 Junij 1861, des middags ten twaalf ure, ter zelfder plaatse, worden **Afgeslagen.** Na afzonderlijken Afslag der 9 Koopen zullen nog de volgende combinatien plaats hebben:

Van Koopen Nis. 1 en 2.
„ „ „ 3 en 4.
„ „ „ 1 tot 4.
„ „ „ 5 en 6.
„ „ „ 1 tot 7.

Nadere inlichtingen blijven verkrijgbaar ten Kantore van genoemde Notarissen, in den Oppert, wijk 6, n.° 8, te Rotterdam.

DIRECTEUREN der **Bank van Leening** te *Rotterdam*, zullen op Donderdag 13 Junij 1861 of volgende dagen doen Verkoopen alle voorhanden **PANDEN,** welke in Januarij, Februarij en Maart 1860 zijn beleend. Diegenen welke den verkoop hunner Panden wenschen voor te komen, zullen de daarop verschenen Interessen moeten afdoen vóór of uiterlijk op Maandag 10 Junij 1861.

TABAK.

Op Vrijdag 7 Junij 1861 zullen in het Notarishuis aan de Gelderschekade alhier geveild worden:

617 Pakken ***Mexicaansche*** }
50 Ceroonen ***Palmyra*** ...... } **TABAK.**
20 Kisten ***Cavendisch*** }

BENEVENS

200,000 Stuks *Manila 2a Cortados*
en
70,000 „ *Manila 2a Habano*

SIGAREN 1860.

De Monsters zijn te bezigtigen achter het Kantoor van den Heer P. VAN DEN AREND, Nieuwehaven, wijk 12, n.° 352, Park *London*, twee dagen vóór en op den dag van den Verkoop.

Nadere onderrigting bij de Makelaars in Tabak alhier.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7, 9.30, 11.50, 3.30, 7.45
„ „ alleen n. 's Hage: 1 's nam., 9.35 's av.
„ Amst. naar Rotterdam: 8.5, 10.40, 1.30, 4.30, 7.30
„ 's Hage „ 8.30, 10.18, 12.34, 3.44, 6.42, 8, 9.44
Aankomst te Rotterdam: 9.15, 11.5, 1.20, 4.30, 7.30, 8.35, 9.40, 10.40

Vetrek van: **Rijn-Spoorweg.**
Rott.: 6.55, 9.50, 12.25 (expr.tr.), 3.55 (werkd.), 5.50, 8.25, 9.15.
Amst.: 6.40 (zond.), 7.25, 10.25, 12.30 (expr.tr.), 4.30 (werkd.), 6.20, 8.30, 9.10.
Arnh.: 6.30, 9.37, 11.55 (expr.tr.), 12.40, 1.10, 5.27, 7.50.
Utr.n Rot.: 6.20, 8.40, 11.40, 1.15 (exp.tr.), 5.35 (wkd), 7.35, 9.55
Goud.n R: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53 (exp.tr.), 6.26 (wkd), 8.23, 10.33
Aank.t Rot: 8.15, 9.55, 1.5, 2.15 (exp.tr.), 7 (wkd.), 9.05, 11.15.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antw. en Breda: 10 's morg. en 3 's narn.
„ Antwerpen: 7.50, 12.20, 5.35; de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.
„ Breda: 6.30, 12.55, 5.25; de laatste alleen tot Antwerpen en Moerdijk.

SNELVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM en ANTWERPEN,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN,
met de Stoombooten
TELEGRAAF.

Deze Stoombooten, behoorende tot de snelstvarende van Europa, hebben schoone Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen hetwelk afgehuurd kan worden.

STATIONS:

SLIKKERVEER, KINDERDIJK, NIEUWE VEER, ALBLASSERDAM, DORDRECHT, STEENEKAMER, 's GRAVENDEEL, WILLEMSDORP, WILLEMSTAD, OOLTGENSPLAAT, DINTELSAS, STEENBERGSCHE VLIET, **ZIJPE voor Zierikzee en Brouwershaven**, St. PHILIPSLAND, STAVENISSE, YERSEKENDAM, VOSMEER, THOLEN, BATH en LILLO.

JUNIJ 1861.

Van Rotterdam.				Van Antwerpen.		
4 Dingsdag	's morgens	5.—		3 Maandag	's morgens	7.30
6 Donderdag	„	7.—		5 Woensdag	„	9.—
8 Zaturdag	„	8.30		7 Vrijdag	„	11.30
11 Dingsdag	„	10.—		10 Maandag	's namiddags	1.—

Goederen-Dienst op Antwerpen en Brussel,

MET DE STOOMBOOTEN
„Stad Brussel" en ***„Stad Rotterdam,"***
Afvaart Wekelijks.

Informatiën te Antwerpen bij de Agenten VAN MAENEN & Co., Expediteurs-Commiss. — Te Brussel C. VERSTRATEN DE MEURS, Bassin du Commerce, 9, Expediteur-Commissionair, voor Goederen; en CH. HENIN, Hôtel d'Angleterre, Place de la Monnaie, voor Passagiers. — M. ZOETER, Zijpe. — M. AUGUSTIJN, Hôtel de Kroon, Zierikzee. — A. DE BRUYN, Groothoofd, Dordrecht. — VAN DER MAADEN & BORGHOLS, Amsterdam, en te
ROTTERDAM, **VERWEY & Co.**, *Cargadoors-Expediteurs*, Boompjes, wijk 1, n.° 12.

STOOMVAART-VEREENIGING DE MAAS.

Het Stoomschip *RHONE* vertrekt *Zaturdag den 15den Junij*, des morgens, naar

MARSEILLE, GENUA, LIVORNO, NAPELS, MESSINA EN PALERMO.

Adres JOHs. OOMS Ez. & Co. — BOUTMY & Co.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

ZATURDAG 1 Junij 1861, N°. 130.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, gezien de artikelen 44 en 84 der Verordening op het Rijden te Rotterdam, afgekondigd den 16 April 1856 (Gemeenteblad n.° 7);

Geven bij deze aan de belanghebbenden kennis:

dat de tijd en plaats voor de kostelooze nummering der Wagens, bedoeld in art. 44 der gemelde Verordening, door hen bepaald is op iederen Maandag, Woensdag, Donderdag en Vrijdag in de maand Junij aanstaande, van des voormiddags 9 tot des middags 12 en van des namiddags 3 tot des avonds 6 ure, in het Boterhuis aan de Nieuwemarkt;

dat de nummering zal geschieden door den daarmede belasten Commissaris ANTONIE LAMEER;

en dat dus aan dien Ambtenaar, ook bij verandering van eigenaar der aldus genummerde Wagens, de bij art. 84 der Verordening voorgeschrevene kennisgeving, binnen acht dagen na die verandering, zal moeten gedaan worden.

Wordende dus alle eigenaars van de bedoelde Wagens aangemaand om aan een en ander te voldoen, ten einde de boete van *f* 3 te voorkomen, welke bij de Verordening op de overtreding der bovenbedoelde bepalingen is gesteld.

Rotterdam den 31 Mei 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

de Secretaris, J. L. NIERSTRASZ. *de Burgemeester*, J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Vrijdag 31 Mei.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden in behandeling genomen het wetsontwerp tot nadere wijziging van sommige bepalingen der wet van 12 april 1850, houdende *vaststelling van het briefport en regeling van de aangelegenheden der brievenposterij.*

Men zal zich herinneren, dat dit ontwerp o. a. vaststelt een uniform port van 5 cents voor elken brief, die 15 wigtjes of minder weegt.

De heer *van Tets van Goudriaan*, Minister van Finantien, begon met te antwoorden op de bedenkingen tegen dit ontwerp bij het Verslag der Kamer ingebragt. Als eerste bezwaar was gemaakt het verlies van 4 ton, dat voor de schatkist de vermindering van het briefport ten gevolg zou hebben. De Minister merkte echter op, dat de ondervinding leert hoe dat verlies in 6 of 8 jaren tijds zou zijn ingehaald. In 8 jaren tijds zou, bij de steeds toenemende inkomsten van de posterijen, het geheele verlies slechts bedragen *f* 1,200,000. Er waren leden, die liever eene andere drukkende belasting wenschten te zien opgeheven; hem Minister was geen drukkende belasting bekend, die der schatkist slechts een verlies van 4 ton zou berokkenen, terwijl in allen gevalle dan het verlies voortdurend en hier, bij deze voordragt, slechts tijdelijk zou zijn. Wat de wenschelijkheid van den maatregel betrof betoogde de Minister, dat men reeds sedert vele jaren het uniform port hier te Lande verwachtte, en inderdaad lag deze verwachting geheel in de rigting, die men sedert 1850 ten aanzien van het postwezen had aangenomen. Eene verwerping door deze Kamer zou dan ook door het geheele Land, op zijn zachtst gezegd, groote verbazing verwekken. Het was toch niet te betwisten, dat voor velen, niet alleen voor handelaren en letterkundigen, maar vooral voor den werkman, het niet onverschillig is of men 10 c. dan wel 5 c. betaalde voor een brief; inzonderheid zou het verkeer en de handel door de vermindering worden uitgebreid. In Engeland vermeerderden de inkomsten der brievenposterijen jaarlijks met 100,000 £, ten gevolge der invoering van het uniform port.

Wat betreft de questie of het middel van briefport was een middel van inkomst, zeide de Minister dat indien men het al beschouwde als middel van inkomst, bij de vermindering de schatkist nog altijd 4 ton *meer* zou ontvangen dan de kosten bedragen en gaande weg die inkomsten weder zullen toenemen. Uniform port was ook niet onbillijk, gelijk het Verslag beweerde, want wilde men port betalen naar den afstand, dan moest men de vroegere 7 of 8 raijons herstellen. Indien men overigens de invoering van het uniform port wilde uitstellen tot dat de binnenlandsche dienst afdoende zou zijn geregeld en verbeterd, dan vreesde de Minister dat er nog een lange tijd zou verloopen; want die verbetering kon slechts gaande weg plaats hebben, terwijl van zoo vele zijden aandrang tot verbetering geschiedt, dat niet alle wenschen te gelijk kunnen bevredigd worden. Juist in de verlaging van het briefport zag de Minister een krachtig middel tot verbetering van de binnenlandsche dienst. Met betrekking tot de zoogenaamde *poste rurale* gaf de Minister, bij de uiteenzetting van de moeijelijkheden om voor zelfs de kleinste gemeenten afzonderlijke postboden aan te stellen, de verzekering dat in deze doorgaande naar verbetering wordt gestreefd. De afschaffing van het bestelloon bij die poste rurale ad 2½ c. per brief was onmogelijk, omdat dit voor het Land te kostbaar was, daar dan menige brief, aan een afgelegen adres gerigt, der schatkist een gulden per stuk kosten zou.

Het herstel van de nachtdienst op den Rijnspoorweg was ook de wensch des Ministers, mits dit op billijke voorwaarden geschieden kon. De Regering kende de som niet die de Rijnspoorweg voor het herstel van de nachtdienst vorderde; vroeger had die Maatschappij eene som gevraagd, maar die som was zeer overdreven. De dagdienst alléén op den Rijnspoorweg kostte *f* 170,000 's jaars.

Met betrekking tot de questie van de gedwongen frankering verwees de Minister naar de gewisselde stukken bij de Tweede Kamer, er alleen bijvoegende dat hij niet kon inzien, waarom men in deze zaak de ingezetenen zou moeten dwingen. Wat aangaat de gedeeltelijke wijziging, die nu wordt voorgedragen, antwoordt de Minister dat voor de uitgave van eene volledige wet zal worden gezorgd. Het stelsel van examina bij de ambtenaren van het postwezen zou bij den Minister uitmaken een punt van nader onderzoek; en eindelijk verklaarde de Minister, op de vraag in het Verslag, dat, z. i., de contrôle op het geldelijk beheer op de verschillende postkantoren voldoende is.

De heer *van Beeck Vollenhoven* merkte op, dat, zoo hij geloofde, alle leden der Kamer de indiening der wet *ontijdig* achtten. Men was niet tegen de invoering van het uniform port; maar meende dat nu de tijd van die invoering niet dáár was, zoowel uit het oogpunt van de behoeften der schatkist, als uit dat van den nog niet volkomen toestand van het postwezen. Ook hij erkende dat in het stelsel der wet van 1850 lag een uniform port, maar de vraag was of de schatkist thans een verlies van 4 ton lijden kon, en die vraag beantwoordde hij in ontkennenden zin. Daarenboven ontkende hij, dat nu reeds zou zijn voldaan aan billijke eischen voor het postwezen hier te Lande, en zoolang dit niet was geschied moest men niet overgaan tot het uniform port. Zoo vooral waren de communicatien met het buitenland zeer gebrekkig; veel te wenschen liet over de communicatie met het Noorden en Oosten van Europa, hetgeen de spreker o. a. betoogde uit het met Pruissen in 1851 gesloten tractaat, waarbij het kosteloos vervoer werd voorgeschreven in de rigting van Emmerik naar Arnhem en terug. Het gevolg daarvan is dan ook geweest de instelling van de bekende nachtdienst; plotseling echter hield die dienst tot ieders verbazing op, en de Ned. Rijnspoorweg weigerde de voortzetting van die dienst, omdat deze schade opleverde en de postadministratie weigerde de kosten te suppleren. Het gevolg is nu, dat men zoo te Rotterdam als te Amsterdam slechts ééne doorloopende communicatie met Duitschland en verder op heeft; maar dan moeten de brieven reeds om 12 ure op de post worden gedaan, hetgeen voor den handel veel te vroeg is. Het doen rijden van postkarren was een middel, dat het gebrek slechts onvolledig verhielp, want om 11 ure kwamen de brieven aan, en deze moesten dan vóór 12 ure beantwoord zijn, hetgeen in den regel onmogelijk was. Hij meende derhalve dat het een billijke eisch was, om *deze* gebreken te herstellen alvorens men overging tot de vermindering van het briefport. Hij bestreed dan ook niet het beginsel van de wet, maar de ontijdigheid om het toe te passen; want indien men nu reeds opzag tegen de kosten der verbetering van communicatie met het buitenland, dan was er geen kans hoegenaamd om die verbeteringen te erlangen wanneer men nu nog de schatkist van 4 ton inkomsten beroofde.

De heer *van Aylva van Pallandt* ontkent de noodzakelijkheid om nu reeds wijzigingen te maken in het porto der brieven; het was op dit oogenblik ontijdig met het oog op den toestand onzer finantien, in verband met de groote uitgaven, die ten laste van den Staat zijn gebragt. Het was voor hem zelfs gansch onzeker, dat in 8 jaren tijds het verlies zou zijn hersteld, en de toekomst der schatkist was te bezwarend om zoodanige gewaagde uitkomst te beproeven. Spreker wees er voorts op hoe de Minister van Binnenl. Zaken zelf bij de Staatsbegrooting van 1861 verklaard had een nuttig werk ad *f* 100,000 niet te kunnen daarstellen, omdat de schatkist, met het oog op de groote behoeften voor de spoorwegen, eene zoodanige uitgave niet kon lijden. En was *dit* waar, dan was het niet te vergen, dat men de schatkist nu berokkende een verlies van 4 tonnen gouds, die voortvloeiden uit eene belasting, welke toch voor niemand drukkend was.

De heer *van Swinderen*, in 1850 tegenstander van de postwet wegens het daarin verleende monopolie van het brievenvervoer aan den Staat, was echter thans bereid te erkennen dat hij in deze had gedwaald, want dat het brievenvervoer zich goed had geregeld. Hij wilde dus op het beginsel van monopolie niet terugkomen; maar hij meende dat de ingezetenen nu ook konden vorderen dat de betaling van de brieven gelijkvormig was, in dien zin dat afgeschaft werd het bestelloon bij de poste rurale. Hulde brengende voor den ijver der Regering om voortgaande verbetering te brengen in het binnenl. vervoer, erkende hij echter dat veel nog verbetering behoefde, hetgeen men erkende, maar waartegen men afstuitte op de kosten. Daarom vond hij het gewaagd, om het porto te verminderen, alvorens de noodige verbeteringen in het binnenland waren aangebragt. Uit hoofde dus van *de ontijdigheid* van den maatregel zou hij stemmen tegen de wet.

De heer *van Andringa de Kempenaer* had ook bezwaren tegen de voordragt, die mede nederkwamen op de reeds ontwikkelde grieven. Hij bestreed daarbij niet alleen de voordragt, maar ook de wetten van 1850 en 1855, met opzigt o. a. van het daarbij aan het Land toegekende monopolie, waarvan het arbitraire en de straffen, tot verzekering van dat monopolie gesteld, hij onbestaanbaar achtte met liberale beginselen. Een en ander werd door hem aangetoond door voorbeelden, aan beide genoemde wetten ontleend, waarbij hij kwam tot het betoog, dat, nu de wet werd gewijzigd, men al de vexatoire maatregelen had behooren in te trekken, en vooral de gelegenheid te openen, om, tegen betaling van hetgeen toekomt aan het Land, brieven en paketten te vervoeren met elke gelegenheid, die men daartoe zou verkiezen. Voorts woog ook bij hem het verlies van 4 ton voor de schatkist op de reeds medegedeelde gronden, en drong ook hij aan op de afschaffing van het bestelloon bij de poste rurale, wijzende hij daarbij op het voorbeeld van Limburg, waar dit bestelloon niet bestaat.

De heer *Michiels van Kessenich* betoogde dat, hoezeer hij in beginsel is voor de afschaffing van belastingen, hij tegen deze wet moest stemmen, omdat de gevolgen, die men er zich van voorspiegelt, niet zouden plaats hebben. Hij had bezwaar tegen afschaffing eener inkomst van 4 ton, die voor niemand drukkend was, op het oogenblik dat zoo vele millioenen aan de spoorwegen moeten ten koste worden gelegd. Duldde de schatkist verlies, dan verlangde hij afschaffing van den accijns op de brandstoffen, van de tollen op de wegen, van de verpligting om op *zegels* te schrijven, wanneer men een verzoek doet of terugvraagt te veel betaalde belasting. Dat zijn belastingen die drukten, en die vóóraf behoorden te worden weggenomen. Ook deelde hij niet in de gerustheid des Ministers, dat in 8 jaren tijds het verlies gedekt zou zijn; zulke gunstige uitkomsten wachtte hij niet van de voorgedragen vermindering; hij drong aan op de afschaffing van het bestelloon, als eene onregtvaardige belasting gelegd op hen, die verwijderd wonen buiten de kom der gemeenten, en, eindelijk, op eene verbetering van de communicatie met het buitenland en, zoo het kon, op vermindering van het buitenlandsch port.

De heer *de Vos van Steenwijk* verdedigde het ontwerp. Het hoofdbezwaar lag in het finantiële, maar hij vroeg of het verlies van 4 ton wel in deze zoo zwaar wegen mogt? De rigting der wet van 1850 was *niet* om in den brieventax te vinden een middel van inkomst, maar alleen een middel om de kosten te dekken, en nu het blijkt dat jaarlijks 4 a 5 ton saldo overblijft van de postdienst, meende hij dat het billijk ware om het porto te verminderen; of men zou, in strijd met de regeling der wet van 1850, terugkeeren tot het beginsel, dat het porto wèl was een middel van inkomst. De wet van 1855 droeg eene vermindering voor, juist om in de rigting der postwet voort te gaan, en de nu voorgedragen herziening had in hetzelfde systeem plaats; terwijl de goede resultaten der wetten van 1850 en 1855 den waarborg gaven dat ook van het uniform port de verwachte uitkomsten zouden worden verkregen. Met den Minister was spreker het eens, dat algemeen het verlangen was naar de invoering van het uniform port, hetgeen hem o. a. was gebleken uit de overgroote meerderheid, waarmede de voordragt door de Tweede Kamer was aangenomen.

De heer *van der Lek de Clercq* verkeerde eenigermate in twijfel omtrent de stem, die hij over het ontwerp zou uitbrengen. In beginsel was ook hij voor afschaffing van belastingen, al waren deze niet drukkend; in zoover vereenigde hij zich met het voorstel. Van den anderen kant zou hij het betreuren, wanneer door de aanneming der wet verbeteringen voortaan onmogelijk zouden zijn. Groot bezwaar had hij tegen het betalen van bestelloon in alle provincien, behalve in Limburg; hij wil niet uitmaken in hoever dit uitmaakt een privilegie op het stuk van belastingen; maar in allen gevalle achtte hij de zaak onbillijk. Overigens zou hij de inlichtingen des Ministers afwachten, om daarnaar zijne stem te regelen.

De heer *van Rijckevorsel* vreesde dat met de aanneming dezer wet de grief, die men had tegen het niet weder instellen van de nachtdienst op den Rijnspoorweg, minder dan ooit kans zou hebben te worden opgeheven. Hij intusschen meende dat de schatkist noodzakelijk een offer moest brengen om de nachtdienst terug te erlangen, want de positie was langer onhoudbaar, om met de concurrerende steden Hamburg, Antwerpen enz. vier en twintig uren steeds achteruit te zijn. Ook het binnenland eischte groote verbeteringen, zoodat er nog groote uitgaven waren te vorderen in het belang van handel en communicatie, en nu durfde hij niet wagen het verlies van de 4 ton, dat thans gevergd werd, toe te staan, omdat dan nog meer dan vroeger op dat verlies zal worden gewezen, als beletsel tegen de invoering van die verbeteringen. Noodeloos achtte spreker het overigens te betoogen, dat hij een voorstander was van het uniform port, maar dat hij de toepassing daarvan thans ontijdig achtte. Was de Minister intusschen wel verzekerd, dat, bij invoering van het uniform port, dit geen invloed zou hebben op de transiterende brieven? Althans in Engeland heeft men een tal van localiteiten, waar, bij gemis aan postkantoren, een hooger port is behouden gebleven.

De heer *Schimmelpenninck van der Oije* zou ook stemmen tegen het ontwerp, ondanks de Minister had gezegd dat aanneming was algemeen verlangen en dat verwerping groote verbazing zou verwekken. Hij kon niet afgaan op het verlangen der ingezetenen, die liefst zoo weinig mogelijk, zoo het kon *geene* belastingen betaalden; maar de vraag was, of men thans verkeerde in eene positie om 4 ton te missen, terwijl men meer dan 100 millioenen noodig had voor de spoorwegen? Die vraag beantwoordde de spreker, even als andere redenaars en op gelijke gronden, ontkennend. Doch indien de schatkist verlies van inkomsten kon lijden, dan noemde de spreker de patenten, de registratie, de hypotheken enz. als onderwerpen die het meest in aanmerking kwamen. Overigens wees ook hij op het onbillijke van de heffing van een extra bestelloon op het platte land.

De heer *van der Oudermeulen* verklaarde te zijn voorstander van de wet, op grond dat de vermindering van het briefport slechts zou zijn een tijdelijk verlies, dat zelfs geen 8 jaren zou duren; dat het handel, nijverheid en communicatie zou bevorderen; terwijl het in geen enkel opzigt zou verhinderen verbeteringen van het postwezen zoo binnen- als buitenslands.

De heer *Cost Jordens* verklaarde, dat, indien hij de wet mogt aannemen, zulks geschiedde 1°, omdat het voorstel duidelijk lag in de rigting der wet van 1850, en 2°, omdat in de wet het voordeel lag van de bevordering der circulatie van gedachten, hetgeen van groot publiek belang was. De veelvuldige bezwaren, tegen de wet ingebragt, zou hij niet wederleggen; hij liet dit gerust over aan den Minister; maar hij bleef in 't bijzonder stilstaan bij het bestelloon ten platte lande, dat alleen in Limburg *niet* betaald wordt. Wie betaalde dat loon in Limburg? Kwam dit ten laste van den Staat, dan zou er zijn eene ongelijkheid van toepassing der wet van 1850, die niet gedoogd kan worden. Spreker verlangde daaromtrent eene bepaalde inlichting te ontvangen.

De heer *Hartsen* had wel eenig bezwaar in de theorie om voor elken afstand gelijk port te betalen, in het niet invoeren van de gedwongen frankering, in het niet vooraf vaststellen van verbeteringen in het postwezen. Intusschen waren dit voor hem geene voldoende redenen om zijne stem aan de voordragt te onthouden. Finantiële bezwaren had hij niet; tijdelijk slechts zou het verlies zijn voor de schatkist, en indien de Regering de verzekering gaf dat zij de buitenlandsche correspondentie zou verbeteren, dan zou hij stemmen vóór de wet.

De heer *van Tets van Goudriaan*, Minister van Finantiën, de verschillende sprekers beantwoordende, herhaalde in hoofdzaak de argumenten, door hem bij den aanvang der zitting aangevoerd. (Voor zoo veel zij dezelfde zijn, achten wij het overbodig die te herhalen.) Met betrekking tot de buitenlandsche communicatie zeide de Minister, dat het uniform port daartoe niets deed; dat de Regering evenwel alles zou aanwenden, om die gemeenschap te verbeteren; dat zij voor de bedoelde nachtdienst stond in onderhandeling met den Rijnspoorweg, maar dat dan toch niet gevergd konde worden exorbitante uitgaven, ver overschrijdende de te bewijzen diensten.

Ten aanzien van de noodzakelijkheid der wet wees de Minister er op, dat de Regering, volgens de wet van 1855, verpligt was eene herziening voor te dragen. Met betrekking tot het bestelloon zeide de Minister nog, dat reeds vóór de wet van 1850 geen bestelloon in Limburg werd gevorderd; dat de wet van 1850 niet eischt de heffing van bestelloon, maar dit facultatief stelt, zoodat, waar het niet noodig is, de Regering niet *behoeft* bestelloon te heffen. Intusschen zou de Minister zien, wat aan deze zaak te doen zij, daar de strekking bepaald was, om langzamerhand te komen tot geheele afschaffing van het bestelloon. In antwoord op de vraag van den heer Jordens zeide de Minister, dat in Limburg de kosten van het bestelloon gedragen worden door den Staat. Over den door eenige leden uitgesproken wensch betrekkelijk het afschaffen van andere belastingen, wilde de Minister niet uitweiden, doch alleen herhalen dat er geene belasting bestond die slechts 4 ton opbragt, en dat in ieder geval het verlies dan duurzaam, nu slechts tijdelijk zou zijn.

De heer *van Beeck Vollenhoven* kwam terug op zijn bezwaar, dat men eer kon verwachten herstel van de nachtdienst op den Rijnspoorweg wanneer de postdienst een saldo overlaat van 4 ton, dan wanneer men die 4 ton zou loslaten, en op de voordeelen van den handel en deszelfs groot belang bij het instellen van die nachtdienst. Zoo ook repliceerden de heeren *de Kempenaer* en *Michiels van Kessenich*, bij welke replieken bovenal op den voorgrond stond de questie van het bestelloon ten platten lande, na de verklaring des Ministers van Finantien, dat dit loon voor Limburg alléén door den Staat werd betaald. Men drong aan op de opheffing van deze ongelijkmatige regeling.

De heer *van Nispen van Pannerden* protesteerde tegen den uitleg, dien de Minister van Finantiën had gegeven aan art. 22 der postwet betrekkelijk het bestelloon. Hij kon er niet in berusten, dat het der Regering volgens dat art. zou vrijstaan, om bestelloon te heffen in de eene provincie en het niet te heffen in de andere. Dat was een ongelijkmatig heffen van belastingen en daarin kon spreker niet berusten.

De *Minister van Finantiën* antwoordde den laatsten spreker, dat art. 22 der wet van 1850 niet *verpligtend* maakt het heffen van bestelloon; en daar het nu in de rigting lag om het bestelloon overal af te schaffen, was het volstrekt niet onbillijk indien men nu niet loon hief, dáár waar het nooit *was* geheven.

De heer *Cost Jordens* voegde zich bij het bezwaar van den heer van Nispen en achtte eene gelijkmatige regeling van de zaak der bestelloonen thans dringend noodzakelijk.

De debatten gesloten zijnde, werd het wetsontwerp in stemming gebragt en **verworpen** met 20 tegen 12 stemmen.

Voor stemden de heeren Hartsen, Harteveld, Cremers, Blankenheym, Sasse van IJsselt, van der Oudermeulen, Cost Jordens, Vos van Steenwijk, van Nispen van Pannerden, Taets van Amerongen, Tonckens en de Voorzitter.

Tegen stemden de heeren Villers de Pité, van Andringa de Kempenaer, van Beeck Vollenhoven, van Weel, van Eysinga, Bosch van Drakesteyn, Loopuyt, van Aylva van Pallandt, 't Hooft van Benthuysen, Huydecoper van Maarsseveen, van Wessem, van Heeckeren, van der Lek de Clercq, van Rijckevorsel, Beerenbroek, Michiels van Kessenich, Rijsterborgh, van Swinderen, Schimmelpennick van der Oije en van Meeuwen.

De Eerste Kamer is daarna tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Tweede Kamer.

REGELING DER ZAMENSTELLING EN BEVOEGDHEID VAN DEN RAAD VAN STATE.

Heden is verschenen het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer, betrekkelijk het wetsontwerp tot regeling der zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van State. Wij ontleenen aan dit uitvoerige, en met groote zorg bewerkte stuk, de ondervolgende hoofdpunten.

Het verslag vangt aan met de algemeene opmerking, dat dit wetsvoorstel is het vijfde ontwerp van dien aard, sedert 1856 der Kamer aangeboden; dat omtrent twee dier vroegere ontwerpen dezerzijds verslagen zijn uitgebragt, waarbij in meer uitvoerige beschouwingen over de voornaamste hier in aanmerking komende vraagstukken getreden werd, zoodat een en ander op den loop der overweging in de afdeelingen der Kamer van het thans ingekomen wetsontwerp niet zonder invloed is gebleven. Men meende daarbij zich van uitweiding over menig hoofdpunt te kunnen onthouden. De Commissie van Rapporteurs achtte deze herinnering niet overbodig, omdat zij reden geeft van de inrigting van dit verslag, waarbij sommige der vroeger aangeduide negen hoofdpunten voorbij gegaan of, in zoover daaromtrent nog een en ander te zeggen viel, bij de bedenkingen op den tekst der artikelen van het wetsontwerp behandeld zijn. Het tegenwoordig verslag sluit aan de vroegere en kon daarom beknopter zijn.

§ 1. Vooreerst bleef niet onopgemerkt, dat, terwijl de Memorien van Toelichting van al de vier vroegere ontwerpen door den Voorzitter van den Raad van Ministers onderteekend waren en dus het kenmerk droegen van afkomstig te zijn van geheel het Kabinet, de tegenwoordige memorie alleen de onderteekening draagt van den Min. van Justitie. Dat verlaten van den vroegeren vorm wekte algemeen bevreemding. Het scheen eigenaardig, dat eene wet als deze, waarin geheel het organisme van het Staatsbeheer betrokken is, het werk was van het gezamenlijk Kabinet. Zoo bepaalde Ministers de verantwoordelijkheid van dat voorstel op zich moesten nemen, was de Minister van Justitie noch de eerste, noch de eenige, die daarvoor in aanmerking kwam. Veeleer viel daarbij in de eerste plaats aan den Minister van Binnenlandsche Zaken te denken, tot wiens gewonen werkkring onderscheidene hoofdbepalingen der wet, met name die wegens de vernietiging van besluiten van Provinciale of Gedeputeerde Staten en van gemeentebesturen, alsmede wegens de uitoefening der administrative regtsmagt, meer bijzonder betrekking hebben. Had deze Minister van den beginne af zich meer regtstreeks met de zamenstelling van het tegenwoordig wetsontwerp ingelaten, welligt waren de leemten vermeden, die men juist met opzigt tot de aangeduide hoofdbepalingen daarin aantreft. Zoo men deze aanmerking op den voorgrond stelde, was het niet zoo zeer om thans nog verandering in den vorm der toelichting te brengen, als wel opdat de Minister van Binnenlandsche Zaken aan de openbare beraadslaging over onderwerpen, die in deze voordragt meer bepaald zijn departement betreffen, een werkzaam deel nemen mogt.

§ 2. In de meeste afdeelingen had men gewenscht te dezer gelegenheid iets te vernemen omtrent de zienswijze der Regering betrekkelijk de wet tot regeling der geschillen van bevoegdheid tusschen de administrative en regterlijke magt, in het tweede lid van art. 150 der Grondwet bedoeld. Het onderwerp dier wet is naauw verwant aan de regeling der bevoegdheid van den Raad van State, vooral in zoo ver administrative regtsmagt tot die bevoegdheid behoort. Zoo men al gaarne aanneemt, dat gelijktijdige behandeling der beide wetten bedenkelijk zou zijn, kan, als de vernieuwde Raad van State in de hem toe te kennen bevoegdheid omtrent geschillen van bestuur is getreden, de in art. 150 der Grondwet bedoelde regeling niet lang achterblijven.

§ 3. De indruk, dien het tegenwoordig wetsontwerp op de leden der Kamer had gemaakt, werd door hen over het geheel *gunstig* genoemd. Het was, zeide men, met zorg bewerkt, onderscheidde zich in menig opzigt voordeelig van de vroegere en droeg overal blijken, dat de steller zich de bedenkingen en wenken, in de vroegere verslagen der Kamer vervat, ten nutte had gemaakt. In zoover mag de wet in haren tegenwoordigen vorm eene vrucht van het gemeen overleg heeten, en strekt zij ten bewijze, dat de arbeid der Kamer aan wetsontwerpen van dezen veelomvattenden aard — een arbeid, die wel eens uit een verkeerd oogpunt beschouwd en aan eenen geest van tegenstreving toegeschreven wordt — zijn nut heeft. — Een en ander wordt trouwens door den Minister van Justitie in den aanhef zijner Memorie van Toelichting volmondig erkend. Inzonderheid wat het gewigtig punt der administrative regtsmagt betreft, had men met genoegen het gevoelen omhelsd gezien, van den beginne af door de meerderheid der Kamer voorgestaan. De kiem was daardoor gelegd van eene gewigtige verbetering in de wijze van beslissing van allerlei geschillen en zaken van bestuur, zij het ook dat aan de uitwerking der voorgestelde bepalingen in het wetsontwerp nog vrij wat ontbreekt.

Deze gunstige beoordeeling van het wetsontwerp in

zijn geheel was echter geenszins onverdeeld of algemeen. Behalve dat er enkele leden waren, in wier oog juist de regeling der administrative regtsmagt het zwakste punt der wet is, omdat de Regering daarbij als te halver wege was blijven stilstaan, beschouwden anderen het als een hoofdgebrek, dat de Raad van State bij deze wet zijn karakter van raad des Konings niet genoegzaam behield. De groote meerderheid vereenigde zich intusschen niet met deze bedenking. Naar haar gevoelen is de Raad van State niet een bijzondere raad van den persoon des Konings, maar een constitutionele raad, die der Regering, waarvan de Koning het hoofd is, ten dienste staat. Liet men dat beginsel varen, de Raad van State zou, in strijd met zijne bestemming, een verkeerden politieken invloed kunnen uitoefenen, en er toe medewerken, dat de Koning van Zijne Ministers gescheiden wierd.

Uit een geheel ander oogpunt verklaarden enkele andere leden zich tegen de hoofdstrekking der wet. Hun bezwaar was, dat daarbij in meer dan ééne rigting uitbreiding aan den werkkring van den Raad van State was gegeven; terwijl, naar hun gevoelen, vereenvoudiging en inkrimping het streven had moeten zijn. Deze leden herinnerden, dat bij de jongste grondwetsherziening de opheffing van den Raad van State, als een geenszins onmisbaar orgaan in onze constitutionele Staatshuishouding, door velen is voorgestaan, en dat in het behoud van dat ligchaam toen niet is toegestemd dan in het vooruitzigt, dat de instelling op de meest eenvoudige wijze zou worden ingerigt. In strijd daarmede werd thans een tegenovergestelde weg bewandeld. Men ontkende niet dat de in te voeren veranderingen eene nuttige zijde konden hebben; maar daar stond dan toch tegenover, dat zij in menig geval belemmerend zouden werken en de Ministers in zoodanige afhankelijkheid van den Raad of van zijne leden brengen, dat de geregelde loop der zaken daardoor geheel wierd gestremd. Nu reeds werd die belemmering telkens ondervonden. Meermalen hadden de Ministers zich beklaagd, dat zij verhinderd werden in de indiening der begrooting en van andere wetten ten gepasten tijde, omdat het hooren van den Raad groote vertraging te weeg bragt, en omdat er geen middel bestond om op de werkzaamheid van het collegie eenigen dwang uit te oefenen. Het liet zich aanzien, dat na de invoering van eene wet als deze voor zulke klagten nog veel meer reden zou bestaan. — Ook in de afdeeling, waar deze bezwaren werden geopperd, bevonden zich leden, die daarin volstrekt niet deelden. Zij meenden, dat, nu het voortdurend bestaan van den Raad van State door de Grondwet is gewaarborgd, van die instelling al het nut moet worden getrokken, waarvoor zij vatbaar is. Wel verre van de medewerking der leden van den raad tot de redactie van wetten te wraken, zouden deze leden, indien de Grondwet dit toeliet, dat ligchaam tot een collegie van redactie willen verheffen. De beoogde medewerking der afdeelingen van den raad zou reeds krachtig kunnen bijdragen tot eene sedert jaren gewenschte verbetering in den wetgevenden arbeid, die aan het oordeel van de Staten-Generaal wordt onderworpen.

§ 4. Nagenoeg algemeen heeft men zich verwonderd, dat de Regering bezwaar blijft zien in de mededeeling der bestaande reglementen van den Ministerraad. Bekendheid met den inhoud dier reglementen is, zegt zij, voor de beoordeeling van het tegenwoordig wetsontwerp niet noodig. Maar is het dan daarvoor niet van belang omtrent de betrekking ingelicht te zijn, die thans tusschen den Raad van Ministers en den Raad van State bestaat? Kan er zwarigheid bestaan om den band, die de gezamenlijke hoofden der departementen van algemeen bestuur tot een Ministerie vereenigt, niet slechts aan de Kamer, maar aan het geheele publiek, dat in onze constitutionele instellingen belang stelt, te doen kennen? Het voorgevallene in het afgeloopen jaar met opzigt tot het voorzitterschap van den Ministerraad geeft eene aanleiding te meer om op dit punt aan te dringen. De voorzitter, meende men, wisselde vroeger om de drie maanden af en werd door de leden van den raad door middel van gesloten briefjes of bij beurten gekozen. In februarij 1860 heeft men op eens een door den Koning benoemden President-Minister zien optreden en heeft dus die betrekking eene geheel andere beteekenis, een zuiver monarchalen oorsprong erlangd. Thans schijnt weder tot het beginsel van door hunne ambtgenooten gekozen voorzitters teruggekeerd. Iets bepaalds is echter daaromtrent niet medegedeeld. Toch zal aan de Kamer, die van tijd tot tijd in Staatsstukken eenen Voorzitter van den Raad van Ministers tegenover zich ziet, het regt wel niet kunnen worden ontzegd om te vragen, in welk licht zij dien voorzittenden Minister beschouwen moet. Men kon dus niet anders dan op nieuw het verlangen uiten tot mededeeling der bedoelde verordeningen.

Evenzoo wenscht men iets naders te vernemen omtrent de reglementen, die tot nu toe de werkzaamheid van den Raad van State beheerschen.

§ 5. Met opzigt tot de vraag, of de wet regels behoort te stellen omtrent de verpligting der Regering tot het nader hooren van den Raad van State over een aanhangig wetsvoorstel, als daarin gedurende den loop der behandeling, hetzij door de Regering hetzij door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, wijzigingen zijn gebragt, vereenigde zich de meerderheid ten volle met het in § 2 der Memorie van Toelichting uitgedrukt gevoelen. Bestond verpligting tot raadpleging over elke wijziging, hoe minbeteekenend ook, een hoogst noodlottig tijdverlies zou het gevolg zijn. Men kon, ja, den raad dan alleen op nieuw hooren, als de wijzigingen van zeer gewigtigen aard waren; maar waar is de grens tusschen het meer of minder belangrijke? Een wettig voorschrift is hier dus niet te geven.

§ 6. In eene der afdeelingen waren leden, die het wenschelijk bleven achten dat in de wet iets voorkwam wegens de verpligting tot het hooren van den raad in zaken betreffende het bestuur der buitenlandsche betrekkingen van den Staat. Gevallen waren denkbaar, waarin het raadplegen van zulk een met meer dan gewone regtskennis toegerust collegie groot nut kon hebben. Men had daarbij vooral het oog op geschillen met buitenlandsche Mogendheden, over punten van internationaal of burgerlijk regt van zoodanigen aard, als waarover het Britsche gouvernement gewoon is de regtsgeleerde raadslieden der Kroon te hooren. Daartegenover deed men echter de bedenkelijke zijde der zaak gelden. Verpligte raadpleging over bepaalde vraagstukken zou noodlottige vertraging in de afdoening van zaken kunnen te weeg brengen, en al ware die ook minder te vreezen, zou de groote moeijelijkheid, om een punt als dit naar behooren in de wet te omschrijven, daarvan moeten terug houden.

§ 7. Ofschoon de groote meerderheid zich met het gevoelen der Regering omtrent het geven van openbaarheid aan de adviesen van den raad vereenigde, bleven eenige leden verlangen, dat althans iets omtrent dit punt in de wet voorkwam. Zij wilden geene verpligting tot openbaarmaking opgelegd, maar toch de mogelijkheid geopend zien, dat die openbaarmaking plaats had, met name wat de adviesen over wetsvoordragten, misschien ook wat de maatregelen van inwendig bestuur betreft. De wet zelve moest uitmaken, dat de Regering, indien zij dit goed vond, vrijheid bezat om de ingewonnen adviesen over aanhangige wetsvoorstellen aan de Staten-Generaal mede te deelen. Men deed daartegen opmerken, dat, indien de wet het openbaar maken dezer adviesen met zooveel woorden toeliet, het van de zijde der Kamer regel zou worden bij de behandeling van ieder wetsvoorstel op de mededeeling aan te dringen; en dat deze mededeeling dan toch somtijds, bijv. bij het bestaan van verschil van meening tusschen den Raad van State en de Regering, nadeelig op de beoordeeling van het wetsvoorstel kon terugwerken. In bepaalde gevallen, de Memorie van Toelichting erkent het, kon de kennis van het advies eene nuttige bijdrage zijn tot bevordering van het gemeen overleg tusschen Regering en Vertegenwoordiging. Dan ware zeker openbaarmaking wenschelijk; maar hoe ware de bevoegdheid daartoe in de wet te schrijven, zonder de grenzen, waarin zij mag worden uitgeoefend, wijder te stellen dan de voorstanders van het openbaarheid geven verlangen?

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.